

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
V PLZNI

ARCHEOLOGICKÝ ATLAS SH VELHARTICE

foto: R. Kodera

**PROSTOROVÁ IDENTIFIKACE ARCHEOLOGICKÝCH VÝZKUMŮ A
DALŠÍCH TERÉNNÍCH ZÁSAHŮ V AREÁLU HRADU VELHARTICE
V LETECH 1980 - 2016**

**MGR. MARCELA WALDMANNOVÁ
MGR. ŽANETA SEDLÁKOVÁ**

2017

Specializovaná mapa s odborným obsahem Archeologický atlas SH Velhartice byla vytvořena v rámci výzkumného cíle „Archeologie“, výzkumného okruhu 1.2 „Průzkum a vyhodnocení archeologického potenciálu vybraných památkových území a objektů ČR - archeologické atlasy dokumentačních bodů“ financovaného z podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO).

Tato práce, která vznikla tvůrčím zpracováním výsledků záchranných archeologických výzkumů, je chráněna autorským právem podle zákona 121/2000 Sb. Ve smyslu tohoto zákona jsou chráněny i jednotlivé části této práce jako např. náčrty, plány apod. Části práce nebo práci celou lze uveřejnit pouze se svolením autorů.

Složení pracovního týmu:

Mgr. Marcela Waldmannová (archeolog)

Mgr. Žaneta Sedláková (specialista GIS)

V Plzni 4. 9. 2017

Obsah

1. Úvod	2
1.1 Stručná historie lokality	2
1.2 Historie archeologických výzkumů	3
2. Archeologický atlas – definice, metoda a cíl řešené problematiky	4
2.1 Soupis akcí – katalog	6
2.2 Specializovaná mapa	7
3. Soupis pramenů a literatury	9
4. Seznam příloh	12

Přílohy

CD-R:

- vektorová data digitální verze mapy ve formátu souborové geodatabáze (*.gdb) a mapového projektu (*.mxd)
- *Archeologický atlas SH Velhartice*, .pdf

1. Úvod

Předkládaný výstup vznikl z dlouhodobé potřeby prostorově vyjádřit výčet archeologických výzkumů na jednotlivých památkových objektech ve správě Národního památkového ústavu (dále NPÚ) v Plzeňském kraji, kde archeologické oddělení plzeňského územního odborného pracoviště NPÚ archeologické výzkumy zpravidla, již tradičně, zajišťuje. Díky výzkumnému okruhu 1.2 „*Průzkum a vyhodnocení archeologického potenciálu vybraných památkových území a objektů ČR - archeologické atlasy dokumentačních bodů*“ v rámci výzkumného cíle „*Archeologie*“, financovaného z podpory na *dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace* (DKRVO), bylo možné koncepčně v této práci volně navázat na Archeologický atlas SH Švihov (Foster – Sedláková 2013). Kromě předkládaného výstupu, který z převážné většiny vznikl již v roce 2014 (současně s archeologickým atlasem pro národní kulturní památku zřícenina hradu Přimda autorů P. Sokol - Ž. Sedláková), byl v roce 2015 vytvořen také archeologický atlas pro hrad Gutštejn (P. Sokol – Ž. Sedláková).

1.1. Stručná historie lokality

Hrad Velhartice patří k nejvýznamnějším památkovým objektům Plzeňského kraje. Jeho počátky spadají dle nejnovějších poznatků již na sklonek 13. století (Anderle 2009, 78). Pro svůj historický význam a architektonické hodnoty byla hradní zřícenina Velhartice vyhlášena Nařízením vlády ČR ze dne 28. 3. 2001, č. 132/2001 Sb, národní kulturní památkou.

Přestože první písemná zmínka pochází až z roku 1318, musel být hrad založen již mezi roky 1290 - 1310 jako rodové sídlo pánů z Velhartic. Stavbu započal Bohumil z Budětic, pokračoval Bušek starší a jeho syn Bušek mladší z Velhartic, oba oblíbení a věrní komorníci krále a císaře Karla IV. V držení rodu pánů z Velhartic zůstal hrad do roku 1390, kdy sňatkem přešel v majetek Jana z Hradce. Počátkem 15. století měl hrad fakticky dva majitele (pány z Hradce a pány z Rožmberka), kteří ho přesto nechali spravovat jedním purkrabím. V roce 1428 odkoupil rožmberský podíl Menhart z Hradce a tomuto rodu zůstal hrad nerušeně vlastnictvím až do roku 1452. Jedním z dalších významných držitelů hradu byl od roku 1506 Zdeněk Lev z Rožmitálu, který získal pro velhartické panství několik dalších privilegií, např. možnost těžit drahé kovy. Jako konfiskovaný majetek získal hrad za třicetileté války císařský generál Martin de Hoeff Huerta, který se rozhodl pro jeho rozsáhlou přestavbu. Za jeho držení byl vystavěn ve východní části horního nádvoří nový pozdně renesanční palác (Sedláček 1897, 110 - 119).

Náhled na stáří hradu a jeho stavebně-historický vývoj se v poslední době výrazně posunul díky bádání Jana Anderleho, který své poznatky shrnul ve výstupu *Hrad Velhartice. Stavebně historický průzkum - aktualizace* (Anderle 2008) a následně publikoval (Anderle 2009). Na základě výsledků dendrochronologického datování je možné klást nejstarší stavební etapu hradu do 80. a 90. let 13. stol., přičemž autor předpokládá uplatnění typu

dispozice tzv. hradů s plášťovou zdí. Trojúhelná ostrožna byla ohraničena hradební zdí, která zároveň vymezovala hradní jádro. Zděné konstrukce palácového (?) typu lze předpokládat na jižním okraji dispozice (tzv. jižní palác), při východním úseku hradby předpokládá zástavbu z dřevohliněných konstrukcí; původní vstup do hradního jádra byl od severovýchodu, kde je dodnes tzv. branka. Další významná stavební etapa následovala již po roce 1352, kdy se zástavba hradu rozšířila po skalním hřbetu severozápadním směrem. Uzavřením severní partie hradního jádra vznikla hlavní obytná palácová stavba (tzv. Rajský palác), postaven byl donjon (tzv. Putna). Tyto dvě výrazné stavby spojoval známý velký most a hlavní přístup byl veden od severozápadu po malém mostu. Vznik zástavby západní části předhradí (pivovar, tzv. vinopalna), dnešní vstupní brány a obvodového zdiva s baštami klade autor do průběhu 15. – 16. stol.

1.2. Historie archeologických výzkumů

Archeologické výzkumy nemají na hradě Velhartice dlouhou tradici. Před rokem 1980 zde není známá žádná profesionální ani amatérská archeologická aktivita. Až teprve předáním objektu do správy tehdejšího Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody v Plzni (dále jen KSSPPOP) začaly být archeologicky sledovány přibývajících stavební práce, které souvisely s ideou zpřístupnění hradního areálu veřejnosti. Archeologické výzkumy byly v případě Velhartic vždy tzv. záchranné, tedy vyvolány konkrétním stavebním záměrem; nesetkáme se zde s žádnou akcí primárně badatelského charakteru. Jejich kompletní výčet (k září roku 2017 evidujeme 37 akcí a 90 jednotlivých zásahů) je součástí příloh předkládaného výstupu v podobě Katalogu akcí.

Při prvotních rozsáhlých odkryvech v průběhu 80. let 20. stol. byly výzkumy limitovány omezenými personálními kapacitami archeologických pracovišť. Tomu odpovídala také metoda archeologických výzkumů, kdy se jednalo většinou o dozory, případně pouze dokumentaci již odhalené situace bez představy o širších stratigrafických vztazích. Některé nevýznamné terénní zásahy zůstaly dokonce bez odborného vyhodnocení.

V průběhu 90. let 20. stol. byly prováděny výzkumy menších rozsahů, kdy byly zejména v souvislosti s budováním inženýrských sítí pokládány archeologické sondy, které byly v předstihu před stavbou zdokumentovány a vyhodnoceny. Prováděny byly však i náročnější stavební úpravy sanačního charakteru, které řádné archeologické dokumentaci unikly.

Po roce 2000 jsou náročnější stavební akce doprovázeny náročnějšími archeologickými výzkumy odpovídající metodou.

2. Archeologický atlas - definice, metoda a cíl řešené problematiky

Archeologický atlas SH Velhartice byl vytvořen jako *specializovaná mapa s odborným obsahem* dle platné definice¹. Je syntézou bodových, plošných, prostorových a časových informací vyjádřených prostřednictvím digitální mapy vytvořené v geografickém informačním systému (GIS).

Použitá metoda tvorby Atlasu spočívala v prvé řadě ve shromáždění a analýze dostupných pramenů svědčících pokud možno o veškerých terénních zásazích v areálu hradu Velhartice². Terénními zásahy máme na mysli zejména archeologické výzkumy, jejichž historii obecně shrnuje předchozí kapitola. Objevily se však i další prameny, konkrétně fotografie, které dokládají terénní zásahy na buďto významných místech v rámci sledovaného prostoru anebo jsou svým rozsahem tak výrazné, že byly do atlasu rovněž zařazeny, přestože kromě prostorových informací (a to ještě přibližných) jiný přínos nemají. Následnou analýzou shromážděných pramenů byly jednotlivé zásahy rozčleněny do kategorií, resp. typů. Tato kategorizace se stala základem pro specializovanou mapu, konkrétně mapovou vrstvu „zásahy“ (více v podkapitolách 2.1 a 2.2).

Převážná většina zásahů nebyla při exkavaci přesně geodeticky zaměřena. Jejich prostorová identifikace byla proto provedena digitalizováním a georeferencováním plánů či situací, nebo přímo vynesemím půdorysů do polohopisu se zadáváním konkrétních rozměrů a vzdáleností od jednotlivých objektů. Některé zásahy bylo obtížné rekonstruovat, neboť jediným zdrojem k lokalizaci byla fotografická dokumentace. Přesnost prostorové identifikace těchto zásahů je proto pouze orientační. Kromě prostorové identifikace zásahů byla snaha postihnout stejným způsobem v rámci specializované mapy nemovité nálezy, resp. zděné konstrukce, odhalené v rámci konkrétních zásahů. Mapová vrstva „nemovité nálezy“ (blíže v kapitole 2.1) je opět výsledkem analýzy dostupných podkladů. Jde jednak o konstrukce (nemovité nálezy), které byly v minulosti využity v rámci stavebních akcí při obnově hradu a jsou dnes prezentovány jako torza, případně jich bylo využito pro obnovu příslušného objektu, nebo se jedná o takové nálezy, které posunuly poznání ve stavebním vývoji hradu a bylo jich využito ve výstupech stavebně historických průzkumů a jiných odborných analýz.

¹ Aktuální definice výstupu Specializovaná mapa s odborným obsahem je uvedena v Příkazu ministra kultury č. 25/2014 z 5. 8. 2014.

² Respektive šlo o sledování těchto částí areálu: horní hrad (zástavba na skalním hřbetu – jižní palác, Huertovo křídlo, Rajský palác, velký most a Putna), dolní hrad (pivovar a vinopalna), vnější opevnění (obvodové hradby, parkán, vnější příkop), předhradí (prostor v severní části, před vstupním mostem) a ostatní plochy (prostor uvnitř hradeb, ale mimo výše jmenované části areálu).

Současně se specializovanou mapou vznikala textová část díla, která představuje de facto soupis všech akcí³, respektive zásahů. Soupis je uspořádán jako katalog, kdy je každá akce vybavena strukturovaným formulářem (podrobně v kapitole 2.1) a je nedílnou součástí Atlasu. Doplňuje mapovou část o další informace – např. orientačně o vertikální stratigrafii (hloubce zásahů v rámci každé akce) a představu o chronologickém zařazení dokumentovaných archeologických situací.

Atlas zachycuje kompletní výčet archeologických výzkumů od roku 1980 – září 2017, tj. 90 jednotlivých zásahů v rámci 37 akcí. Měl by sloužit jako základní informační zdroj pro prvotní přehled o dosavadních archeologických výzkumech (a některých dalších výkopech), primárně o jejich polohopisném umístění. Zejména se jeho využití předpokládá pro potřeby přesnější predikce nálezů při plánovaných stavebních zásazích a tedy archeologických výzkumech pro organizace oprávněné k provádění archeologických výzkumů dle §21 zákona o státní památkové péči č. 20/1987 Sb. v platném znění. Atlas by dále měl být jedním z hlavních podkladů při přípravě stavebních projektů obnovy, a to jak pro vlastníka/zadavatele (správu památkového objektu – v současné době NPÚ územní památková správa v Českých Budějovicích), tak pro zpracovatele projektu a orgány památkové péče. Atlas je dále využitelný pro vědecké účely v oboru archeologie, ale i k propagaci objektu pro širokou veřejnost.

Projekt Archeologického atlasu SH Velhartice si klade za cíl stát se aplikovaným systémem evidence archeologických akcí na území národní kulturní památky hrad Velhartice, tedy památkově chráněného území s nejvyšší hodnotou. Jde o otevřený projekt, do kterého bude možné kdykoliv v budoucnu doplňovat veškeré další terénní zásahy, resp. archeologické výzkumy.

Přístup k Atlasu v pdf verzi je možný na webových stránkách NPÚ. Vektorová data jsou součástí tištěné verze v příloze na CD-ROM ve formátu souborové geodatabáze (.gdb) a mapového projektu (.mxd). Atlas včetně těchto dat bude uložen rovněž v metainformačním systému (MIS) NPÚ. V podobě interaktivní webové mapy je projekt zveřejněn prostřednictvím ArcGIS Online⁴:

<http://npu.maps.arcgis.com/home/item.html?id=fd05ca74543e455a8236483725fb7fe5>

<http://npu.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=fd05ca74543e455a8236483725fb7fe5>

³ Členění na „akce“ je převzato z Archeologického atlasu SH Švihov (Foster – Sedláková 2013). V tištěné verzi tohoto Atlasu kategorie „akce“ vyskytuje pouze v seznamu (katalogu) akcí a v soupisech v příloze 1 a 2. Mapové plány v příloze pracují pouze s vrstvou „zásahy“.

⁴ V době odevzdání výstupu se prozatím týká verze z roku 2014.

2.1. Soupis akcí – katalog

Textová příloha je uspořádána jako **katalog**. Ve strukturovaných formulářích jsou shromážděny informace k jednotlivým akcím, resp. zásahům. Konkrétně obsahuje katalogový formulář tyto záznamy: **číslo akce** - pořadové číslo akce (pro potřeby Atlasu byly akce seřazeny chronologicky do jedné číselné řady - číslováno římskými číslicemi); **číslo zásahu / typ** - zásahem je myšlen každý jednotlivý terénní zásah náležející konkrétní akci (číslováno arabskými číslicemi v jedné číselné řadě), přičemž jsou v rámci atlasu rozlišovány 4 typy zásahů: *sondy*, *odkryvy*, *liniové výkopy* a *výkopy*. V případě *sondy* jde o takový terénní zásah, kdy je sonda zpravidla ručně kopána a dokumentována archeologickou metodou. *Liniový výkop* představuje podélný výkop o délce několika metrů, kopaný ručně nebo pomocí mechanizace, archeologicky dokumentovaný. *Odkryvem* máme na mysli skryvku větší plochy zpravidla v jedné úrovni, která je prováděna pod archeologickým dohledem a je archeologicky dokumentována. *Výkop* je jedinou kategorií neodborně provedeného terénního zásahu, který postrádá jakoukoliv terénní dokumentaci a bývá zachycen např. pouze na fotografiích; **číslo plánu** – číslo plánu (pro tištěnou verzi), ve kterém je příslušný zásah zobrazen; **rok zahájení**; **vedoucí výzkumu** (není uvedeno v případě tzv. výkopů); **instituce**⁵; **blíže lokalizace**; **nemovitý nález – druh** – významné nemovité nálezy, výlučně zděné konstrukce, které jsou vyznačeny rovněž v mapové části Atlasu - v Plánu 8; **movité nálezy (instituce/přírůstkové číslo)** – informace o existenci movitých archeologických nálezů, získaných při jednotlivých akcích, zkratka instituce, která je eviduje ve svých sbírkách a přírůstková čísla. V případě, že jsou nálezy součástí sbírky NPÚ a nálezy jsou zpracovány do tzv. druhého stupně evidence, jsou uvedena rovněž inventární čísla; **anotace** – anotace k jednotlivým akcím, včetně informací o vertikální stratigrafii (maximální hloubka zásahu, údaje o dosažení podloží), datování, shrnutí výsledků výzkumů a jejich vědeckého přínosu; **max. hloubka/geologické podloží** – informace o maximální dosažené hloubce v rámci akce – jde o orientační údaj, kdy není uváděna konkrétní nivelita, ale maximální hloubka dosažená od úrovně terénu v době provádění akce a dále informace o tom, zda bylo dosaženo geologického podloží; **datace** – datování dokumentovaných situací; **druh dokumentace/místo uložení** – sledováno u akcí NPÚ, většinou jde o: terénní dokumentaci (půdorysy, profily), terénní náčrty (kótované náčrty, poznámky), fotografie. Místem uložení je převážně archeologické oddělení NPÚ ÚOP

⁵ Převážnou většinu akcí provedl dnešní Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Plzni (NPÚ ÚOP v Plzni). Název této instituce měl historický vývoj: do roku 1990 to bylo Krajské středisko státní památkové péče a ochrany přírody v Plzni (KSSPPOP), do roku 2002 Památkový ústav (PÚ), dále Státní památkový ústav (SPÚ) a od roku 2003 Národní památkový ústav (NPÚ). V 90. letech také provádělo na Velharticích výzkumy Západočeské muzeum v Plzni (ZČM).

v Plzni, případně fotoarchiv NPÚ ÚOP v Plzni; **výstup** – byla-li akce zpracována do nálezové zprávy nebo jiného druhu výstupu, uvedení citace výstupu.

2.2. Specializovaná mapa

Specializovaná mapa je hlavním výstupem předloženého projektu. Obsahem mapy jsou prostorové a neprostorové informace (atributy) obsahující identifikační a analytické údaje o jednotlivých zásazích a nemovitých nálezech. Mapa má podobu tištěnou (myšlena také verze .pdf) a digitální (vektorová data).

Tištěný výstup tvoří přílohu předkládané práce a tvoří jej dílčí mapové výřezy – plány (Plán 1 – 8), které jsou omezeny ve výběru prezentovaných informací s ohledem na účelnost jejich prezentace. Podkladem vyhotovených plánů je digitální katastrální mapa (DKM) a zejména digitální polohopisný plán hradu Velhartice, který byl vytvořen digitalizací zaměření areálu z roku 1982 (Geoindustria Stříbro 1982) a vlastním geodetickým doměřením některých částí areálu (Sedláková – Tuma - Waldmannová 2014) z důvodu zachycení co nejaktuálnějšího stavu. Do tohoto plánu jsou pak graficky zobrazeny plošné rozsahy jednotlivých výzkumů a dalších zásahů. Pro potřebu prostorově identifikovat jednotlivé zásahy v interiérech tzv. horního hradu, a to v úrovních 2. a 3. podlaží, byl jako zdrojový plán použit rovněž stavebně historický průzkum (dále SHP; Lancinger – Líbal – Heroutová 1970), který vychází z detailního zaměření z druhé poloviny 60. let 20. století (Cibulka 1964 - 1966). Lokalizace cisterny v Huertově křídle byla doplněna podle Anderle 2008, příloha 1. Pro identifikaci zásahů uvnitř pivovaru v úrovni 1. a 2. podlaží byl digitalizován zákres interiéru ze zaměření z roku 1995 (Bém 1995). Zobrazení vnitřního členění (interiérů) objektů není aktuální a je třeba k nim přistupovat pouze orientačně. Do Atlasu bylo ze jmenovaných zdrojů převzato rovněž označení jednotlivých podlaží.

Digitální verze mapy byla vytvořena v prostředí geografických informačních systémů (GIS), zpracovaná v mapovém software ArcMap 10.1 a ve formátu souborové geodatabáze (*.gdb) a mapového projektu (*.mxd) je uložena na přiloženém CD. Geodatabáze je členěna v podstatě do tří datových sad, které pak obsahují jednotlivé *mapové vrstvy* (třídy prvků). Nejdůležitější část tvoří mapové vrstvy zásahů a nemovitých nálezů. Vrstvu zásahů tvoří polygony (tzn. co polygon, to jeden zásah), které jsou rozříděny podle typu na sondy, odkryvy, liniové výkopy a výkopy (charakteristika typů – viz předchozí kapitola). Vrstvu nemovitých nálezů tvoří rovněž polygony; prostorově identifikují zděné konstrukce, odhalené v rámci konkrétních zásahů.

Datová sada „polohopis“ pak obsahuje další vrstvy např. polygony jednotlivých objektů či digitalizovaný zákres interiérů. Tento vlastní polohopis byl vytvořen na základě výše citovaných zaměření.

K jednotlivým prvkům (polygonům zásahů a nemovitých nálezů) jsou přidruženy atributy, které tvoří popisnou část digitálních dat. Jedná se o následující údaje: *číslo zásahu, číslo akce, typ, rok zahájení zásahu; rok ukončení zásahu; přír. č. akce v DEMUS, staré označení, část areálu, bližší lokalizace, nálezce/vedoucí výzkumu, instituce, zdroj lokalizace a digitalizace, zdrojový plán, přesnost lokalizace, dokumentace*. Prostřednictvím GIS tak u těchto dat existuje propojení mezi popisnou (atributovou) a prostorovou složkou jednotlivých prvků. Vyexportované popisné údaje k mapovým vrstvám zásahy a nemovité nálezy, tzv. atributové tabulky zásahů a nemovitých nálezů, jsou v podobě soupisů přílohou tištěné verze (příloha 1 a příloha 2).

Digitalizace terénní dokumentace a plánů a tvorba databáze byla provedena v programu ESRI® ArcGIS for Desktop verze 10.1.

3. Soupis pramenů a literatury

Anderle, J. 2008: Hrad Velhartice. Stavebně historický průzkum, aktualizace. Uloženo v archivu NPÚ ÚOP v Plzni.

Anderle, J. 2009: Středověké etapy vývoje hradu Velhartice, Průzkumy památek XVI, II/2009, 51-82.

Anderle, J. – Foster, L. – Waldmannová, M. 2016: Pivovar a sladovna na hradě Velhartice, Průzkumy památek XXIII, II/2016, 35 - 46.

Bém, J. 1995: Velhartice – pivovar, aktualizované zaměření stávajícího stavu v M 1:50. Plzeň. Uloženo v archivu NPÚ ÚOP v Plzni.

Cibulka, J. 1964 – 1966: Velhartice, zaměření stávajícího stavu v M 1:100. Středisko geodézie a kartografie Klatovy. Uloženo v archivu NPÚ ÚOP v Plzni.

Durdík, T. 2000: Ilustrovaná Encyklopedie českých hradů, Praha.

Foster, L. – Sedláková, Ž. 2013: Archeologický atlas SH Švihov. Archeologické výzkumy v areálu hradu 1948 – 2012. Uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Foster, L. 2015: Velhartice – hrad, Odvodnění východní stěny pivovaru v roce 2006, Záchranný archeologický výzkum, Nálezová zpráva. Národní památkový ústav, ú.o.p. v Plzni.

Foster, L. 2015: Velhartice – hrad, Obnova vstupu do přízemí pivovaru v roce 2008, Nálezová zpráva z archeologického výzkumu. Národní památkový ústav, ú.o.p. v Plzni.

Foster, L. - Waldmannová, M. 2015: Velhartice – hrad, Sondy v interiéru pivovaru 2009, Nálezová zpráva z archeologického výzkumu. 2015. Národní památkový ústav, ú.o.p. v Plzni.

Geoindustria Stříbro 1982: Velhartice hrad – situace a výškopis. M 1:200.

Geoindustria Stříbro 1987: Velhartice – hrad a okolí, detail základů v okolí věžičky. Zaměření v M 1:20.

Hanzlíková, H. – Hus, M. 1981: Sondážní práce na hradě Velharticích, Archaeologia historica 6, 101-105.

Heber, F.A., ed. Bukačová, I. 2002: České hrady, zámky a tvrze, západní Čechy. Praha.

Hus, M. 1984: Druhý kamenný most na hradě Velhartice. Ročenka Klubu Augusta Sedláčka. Plzeň. 46-53.

Kamenická, E. 1989: SH Velhartice, průběh JZ hradby, vinopalna. Předběžná zpráva o archeologickém výzkumu. KSSPPOP Plzeň, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Kamenická, E. 1995: Velhartice. Výzkumy v Čechách 1990/2. Praha, 373.

Kamenická, E. 1997a: Velhartice. Výzkumy v Čechách 1993-5. Praha, 310-311.

Kamenická, E. 1997b: SH Velhartice, Huertovo křídlo – přízemí. Závěrečná zpráva o archeologickém výzkumu březen – duben 1993. PÚ Plzeň, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Kamenická, E. 2005a: Velhartice – hrad, severní parkán za Rajským domem. Nálezová zpráva. NPÚ ÚOP v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Kamenická, E. 2005b: Velhartice – hrad, J křídlo původního hradu – přízemí – střední místnost při východní hradbě. Nálezová zpráva. NPÚ ÚOP v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Košťal, J. 2016: Velhartice, hrad – horní nádvoří, průzkum založení zdí – sondáž 2016. Geodetická, fotogrammetrická a výkresová dokumentace výzkumu pro NPÚ ÚOP v Plzni (technická zpráva). Uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Krušinová, L. 1987: Velhartice. Výzkumy v Čechách 1984/1985. Praha, 220.

Líbal, D. - Lancinger, L. - Heroutová, M. 1970: Velhartice, státní hrad, stavebně historický průzkum, SÚRPMO Praha. Uloženo v archivu NPÚ ÚOP v Plzni

Nováček, K. 1993: Velhartice – hrad, Huertovo křídlo, dokumentace vertik. řezu – sondáž. Hlášení. Západočeské muzeum v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Nováček, K. 1995: Předstihový archeologický výzkum na hradě Velhartice 1994. Předběžná nálezová zpráva. Západočeské muzeum, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Nováček, K. 1996: Nové výsledky archeologického výzkumu na hradě ve Velharticích (1993-1994), Castellologica bohemia 5, 285-288.

Nováček, K. 1997: Velhartice. Výzkumy v Čechách 1993-5. Praha, 310-311. Nováček, K. 1998: Hrad Velhartice. Souhrnná nálezová zpráva o pokračování záchranného archeologického výzkumu (sezóny 1995, 1997 – 1998). Západočeské muzeum, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Nováček, K. 2004: Hrad Velhartice. Souhrnná nálezová zpráva o pokračování záchranného archeologického výzkumu v období 1999 – 2001. Západočeské muzeum, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Sedláček, A. 1897: Hrady, zámky a tvrze Království českého XI. Praha.

Sedláková, Ž. – Tuma, D. – Waldmannová, M. 2014: Velhartice – zaměření hradu, aktualizace stavu. NPÚ ÚOP v Plzni. Uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Sokol, P. 2002: Velhartice – hrad. Zpráva o předstihovém a záchranném archeologickém výzkumu v prostoru mostu před vstupní branou v r. 2002. SPÚ v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Široký, R. 1998: Výzkumy v Čechách 1996/97. Praha, 235.

Široký, R. 2014: Velhartice, hrad. Nálezová zpráva o záchranném archeologickém výzkumu, sondy 1-2/96. ZIP o.p.s., uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Waldmannová, M. 2010: Velhartice – hrad. Nálezová zpráva ze záchranných archeologických výzkumů v prostoru severního parkánu z let 1994 a 2005. NPÚ ÚOP v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Waldmannová, M. 2014: Velhartice – hrad. Záchranný archeologický výzkum v souvislosti se záměrem odvodnění tzv. malého mostu. Předběžná nálezová zpráva. NPÚ ÚOP v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Waldmannová, M. 2015: Velhartice – hrad. Záchranný archeologický výzkum při stavbě „NKP hrad Velhartice – kompletní dodávka tepelného čerpadla země/voda a el. přípojky“, listopad 2014. Nálezová zpráva. NPÚ ÚOP v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Waldmannová, M. 2015: Velhartice – hrad, Pivovar – archeologická dokumentace v letech 1988 až 1992. Nálezová zpráva, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Waldmannová, M. 2017: Velhartice – hrad. Archeologický výzkum při akci „Sanace a odizolování malého mostku“. Závěrečná nálezová zpráva, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

4. Seznam příloh

Katalog akcí (akce I – XXXVII)

Plány:

Plán 1: zájmové území v rámci k.ú. Velhartice

Plán 2: zájmové území na podkladu katastrální mapy

Plán 3: Celková situace – zásahy – celkový přehled

Plán 4: Celková situace – zásahy - úroveň 2. podlaží horního hradu

Plán 5: Celková situace – zásahy - úroveň 3. podlaží horního hradu

Plán 6: Pivovar – zásahy - úroveň 1. podlaží

Plán 7: Pivovar – zásahy - úroveň 2. podlaží

Plán 8: Celková situace – nemovitě nálezy - úroveň 2. podlaží horního hradu a 1. podlaží pivovaru

Příloha 1 – soupis zásahů

Příloha 2 – soupis nemovitých nálezů

Číslo akce	I
Číslo zásahu/typ	1/sonda
Číslo plánu	plán 4, detail 3
Rok zahájení	1980
Vedoucí výzkumu	M. Hus
Instituce	KSSPPOP
Bližší lokalizace	malý most
Nemovitý nález - druh	most
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo)	ZČM/84-3
Anotace	Při záměru zpevnění nájezdové rampy a její tarasní zdi mezi vstupní branou a horním hradem byl objeven kamenný dvouobloukový most. Odkryla ho sonda o rozměrech cca 6 x 7 m, max hloubce 4 m (základová spára mostu); bylo dosaženo skalního podloží. Výstavbu mostu, který překonával příkop vylámaný ve skále, klade M. Hus do 14. století. Svou funkci most ztrácí hned v 15. století; k definitivnímu zasypání příkopu a mostu, a tedy vzniku nájezdové rampy, došlo jednorázově krátce po roce 1600. Most byl po svém objevení v 80. letech 20. století odhalen a opraven.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	cca 4 m/ano
Datace	14. – 17. století
Druh dokumentace/místo uložení	Půdorysně je zásah zachycen v podobě ručního zákresu do originálu plánu 2. podlaží stavebně historického průzkumu (Líbal – Lancinger - Heroutová 1970), uloženého v plánovém archivu NPÚ ÚOP v Plzni.
Výstup	Hus, M. 1984: Druhý kamenný most na hradě Velhartice. Ročenka Klubu Augusta Sedláčka. Plzeň. 46-53.

Číslo akce	II
Číslo zásahu/typ	2/sonda 3/sonda
Číslo plánu	plán 4
Rok zahájení	1980
Vedoucí výzkumu	M. Hus
Instituce	KSSPPOP
Bližší lokalizace	Huertovo křídlo, 2. podlaží
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo)	-
Anotace	V Huertově křídle, v prostoru tzv. kuchyně, byly položeny sondy za účelem zjištění starších úrovní podlah. Pod klasicistní podlahou byla v hloubce 0,58 m zachycena renesanční podlaha; gotické úrovně bylo dosaženo v hloubce 1,60 – 1,65 m.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	Cca 1,65 m/ano
Datace	13. – 19. století
Druh	-

dokumentace/místo uložení	
Výstup	Hanzlíková, H. – Hus, M. 1981: Sondážní práce na hradě Velharticích, <i>Archaeologia historica</i> 6, 101-105.

Číslo akce	III
Číslo zásahu/typ	4/odkryv 5/sonda
Číslo plánu	plán 4, detail 4
Rok zahájení	1984
Vedoucí výzkumu	L. Krušinová
Instituce	KSSPPOP
Bližší lokalizace	J palác, u tzv. čtvrtvěžičky
Nemovitý nález - druh	zdivo, viz akce XX, zásah 35
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo)	NPÚ/2/2011, inv. č.: 885 - 910
Anotace	Výkopem pro zjištění základů půlkruhové věže bylo zjištěno mohutné souvrství navážek a vrstev současného nádvoří horního hradu. Také bylo zachyceno zdivo zřejmě gotického původu. Z půlkruhové věže byl otvorem venku získán početný glazovaný keramický materiál ze 17. – 18. století. Bylo dokumentováno skalní podloží se zbytky malty; na nároží gotického zdiva nasedala vrstva s početným keramickým materiálem ze 14. století. V roce 2000 zde provedl K. Nováček revizní výzkum (viz akce XX, zásah 35).
Max hloubka zásahu/geologické podloží	?/ano
Datace	14. - 18. století
Druh dokumentace/místo uložení	fotografie, fotoarchiv NPÚ ÚOP v Plzni, č. neg.: 174166, 174168, 174169, 174170, 174172, 174175, 174176, 174177, 174178, 174179, 174180, 174181, 174182, 174184, 174185, 172383, 172384, 172385.
Výstup	Krušinová, L. 1987: Velhartice. Výzkumy v Čechách 1984/1985. Praha, 220. Nováček, K. 2004: Hrad Velhartice. Souhrnná nálezová zpráva o pokračování záchranného archeologického výzkumu v období 1999 – 2001. Západočeské muzeum, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	IV
Číslo zásahu/typ	6/výkop 7/výkop 8/výkop
Číslo plánu	plán 6
Rok zahájení	1985
Vedoucí výzkumu	-
Instituce	-
Bližší lokalizace	pivovar, interiér, 1. podlaží
Nemovitý nález - druh	2 x pilíř, zdivo
Movité nálezy (instituce/	-

přírůstkové číslo)	
Anotace	V souvislosti se záměrem záchrany a dostavby objektu pivovaru byly průběžně od počátku 80. let 20. století prováděny vyklízecí, sondážní a zajišťovací práce. Fotografie z roku 1985 zachytila rozmístění kopaných sond v západní části pivovaru (1. podlaží), které odkryly některé nemovité nálezy, jež byly zachovány a jsou v budově pivovaru dodnes prezentovány. Žádná další dokumentace k příslušnému roku nebyla dohledána.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	?/?
Datace	?
Druh dokumentace/místo uložení	fotografie, fotoarchiv NPÚ ÚOP v Plzni, č. neg. 172 552
Výstup	-

Číslo akce	V
Číslo zásahu/typ	9/sonda 81/sonda
Číslo plánu	plán 6
Rok zahájení	1988
Vedoucí výzkumu	E. Kamenická
Instituce	KSSPPOP
Bližší lokalizace	pivovar, interiér, 1. podlaží
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo)	NPÚ/7/2011, inv. č.: 950 - 958
Anotace	Byla rozšířena sonda u severního pilíře odhaleného již v roce 1985 v západní části pivovaru. Dokumentovány byly základové poměry pilíře (základová spára byla zachycena cca 1 m pod úrovní terénu) a vrstvy do hloubky 1,3 m. Dle popisu na sáčcích s nálezy byla vykopána ještě jedna sonda (81), ke které neexistuje žádná dokumentace.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	1,3 m/ne
Datace	15. – 16. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace / odd. archeologie, NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Waldmannová, M. 2015: Velhartice – hrad, Pivovar – archeologická dokumentace v letech 1988 až 1992. Nálezová zpráva, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni. Kamenická, E. 1995: Velhartice. Výzkumy v Čechách 1990/2. Praha, 373.

Číslo akce	VI
Číslo zásahu/typ	10/odkryv 11/odkryv

Číslo plánu	plán 4 a 5
Rok zahájení	1989
Vedoucí výzkumu	E. Kamenická
Instituce	KSSPPOP
Bližší lokalizace	jihozápadní hradba
Nemovitý nález - druh	zdivo vnějšího opevnění
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo)	-
Anotace	Pod archeologickým dohledem byly odhaleny základy částí jihozápadního úseku obvodové hradby mezi vinopalnou a pivovarem. V hloubce 0,3 m byl zachycen vnitřní líc zdiva, vnější nikoliv – zdivo bylo rozvolněné a sesuté západním směrem, do příkopu. Při obnově byla suť odebrána na úroveň pevného zdiva (do hloubky cca 0,6 – 0,7 m), obvodová hradba byla následně nově vyzděna.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	0,7 m/?
Datace	15. stol. (?)
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Kamenická, E. 1989: SH Velhartice, průběh JZ hradby, vinopalna. Předběžná zpráva o archeologickém výzkumu. KSSPPOP Plzeň, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni. Kamenická, E. 1995: Velhartice. Výzkumy v Čechách 1990/2. Praha, 373.

Číslo akce	VII
Číslo zásahu/typ	12/odkryv
Číslo plánu	plán 4 a 5
Rok zahájení	1989
Vedoucí výzkumu	E. Kamenická
Instituce	KSSPPOP
Bližší lokalizace	vinopalna
Nemovitý nález - druh	zdivo
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/50/2011, inv. č. 2006 - 2007
Anotace	Pod archeologickým dohledem byly odkryty a zdokumentovány pozůstatky tzv. vinopalny. Odkryto bylo obvodové zdivo, vstupní chodba s náznaky schodiště (?); v západní polovině stavby se dochoval v hloubce cca 3 m pod úrovní terénu zaklenutý sklep. Odhalené zdi byly nadezděny a pozůstatky stavby jsou v areálu prezentovány.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	3 m/?
Datace	16. stol.
Druh	terénní dokumentace / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni

dokumentace/místo uložení	
Výstup	Kamenická, E. 1989: SH Velhartice, průběh JZ hradby, vinopalna. Předběžná zpráva o archeologickém výzkumu. KSSPPOP Plzeň, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni. Kamenická, E. 1995: Velhartice. Výzkumy v Čechách 1990/2. Praha, 373.

Číslo akce	VIII
Číslo zásahu/typ	13/sonda
Číslo plánu	plán 4 a 5
Rok zahájení	1989
Vedoucí výzkumu	E. Kamenická
Instituce	KSSPPOP
Bližší lokalizace	brána mezi horním a dolním hradem
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/6/2011, inv. č.: 929 - 941.
Anotace	Sondáž u portálu brány mezi horním a dolním hradem. Byly odebrány násypy s materiálem datovaným do 15. – 16. století, ale i novověku, až na skalní podloží. Západně od pravého (jižního) nájezdníku brány byla zachycena valounová dlažba vyrovnávající nerovnost skalního podloží; u levého (severního) nájezdníku byla patrná vyježděná kolej do skály. Terén byl odtěžen na skálu, zakryt pouze travním drnem.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	0,5 m/ano
Datace	16. stol.(?)
Druh dokumentace/místo uložení	fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Kamenická, E. 1995: Velhartice. Výzkumy v Čechách 1990/2. Praha, 373.

Číslo akce	IX
Číslo zásahu/typ	14/sonda 15/sonda 16/sonda 17/sonda 18/liniový výkop
Číslo plánu	plán 4
Rok zahájení	1993
Vedoucí výzkumu	E. Kamenická, K. Nováček
Instituce	PÚ Plzeň, ZČM Plzeň
Bližší lokalizace	Huertovo křídlo, int., 2. podlaží
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/	NPÚ/11/2011, inv. č.: 978 - 1024, 1036 – 1038; NPÚ/12/2011, inv. č.: 1025 – 1035;

přírůstkové číslo, inventární čísla)	ZČM/4/2001
Anotace	Archeologický výzkum byl proveden v souvislosti s výstavbou kanalizace a sociálního zařízení v přízemí (resp. 2. podlaží dle Líbal - Lancinger – Heroutová 1970) Huertova křídla. Sondami 16 a 17 (v tzv. kuchyni) byly dokumentovány starší úrovně podlah a topeniště. V místnosti jižně od kuchyně byl v sondě 15 zachycen pozůstatek podzemní prostory, původně snad zaklenutého sklepa. Bylo získáno množství archeologických nálezů z cca 1 m mocného souvrství navážek, kterými byl vyrovnán terén před stavbou Huertova křídla.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	2,6 m/ano
Datace	14. – 19. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace (E. Kamenická) / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Kamenická, E. 1997a: Velhartice. Výzkumy v Čechách 1993-5. Praha, 310-311. Kamenická, E. 1997b: SH Velhartice, Huertovo křídlo – přízemí. Závěrečná zpráva o archeologickém výzkumu březen – duben 1993. PÚ Plzeň, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni. Nováček, K. 1993: Velhartice – hrad, Huertovo křídlo, dokumentace vertik. řezu – sondáž. Hlášení. Západočeské muzeum v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni. Nováček, K. 1996: Nové výsledky archeologického výzkumu na hradě ve Velharticích (1993-1994), Castellologica bohémica 5, 285-288. Nováček, K. 1997: Velhartice. Výzkumy v Čechách 1993-5. Praha, 310-311.

Číslo akce	X
Číslo zásahu/typ	19/sonda
Číslo plánu	plán 4 a 5
Rok zahájení	1994
Vedoucí výzkumu	E. Kamenická
Instituce	PÚ Plzeň
Bližší lokalizace	parkán Rajského paláce
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/13/2011, inv. č.: 1045 - 1079, 1094 - 1095, 1240.
Anotace	V souvislosti s obnovou zříčené východní obvodové zdi Rajského paláce byl při odklizení sutin dokumentován severozápadní profil ve východní části parkánu. Bylo zjištěno, že novodobá zeď o síle cca 0,7 m, která v 19. století nahradila původní zeď parkánovou, podpírá zbylou část nesesutých uloženin v původní stratigrafii.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	2,2 m/ano
Datace	14. – 17. stol.
Druh	Terénní dokumentace (E. Kamenická) / odd. archeologie (OA), NPÚ

dokumentace/místo uložení	ÚOP v Plzni
Výstup	Waldmannová, M. 2010: Velhartice – hrad. Nálezová zpráva ze záchranných archeologických výzkumů v prostoru severního parkánu z let 1994 a 2005. NPÚ ÚOP v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XI
Číslo zásahu/typ	20/odkryv
Číslo plánu	plán 5
Rok zahájení	1994
Vedoucí výzkumu	E. Kamenická
Instituce	PÚ Plzeň
Bližší lokalizace	Rajský palác, 3. podlaží
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/13/2011, inv. č.: 1039 – 1044.
Anotace	V souvislosti s obnovou zříčené východní obvodové zdi Rajského paláce bylo odklizeno množství sutě, místy až na skalní podloží (to východním směrem prudce klesá). Fotografická dokumentace zachycuje situaci po začištění reliktní východní obvodové zdi, kdy se dochoval její vnitřní líc. Vnější líc tvoří novodobá plenta, kterou byl pravděpodobně v 19. století řešen havarijní stav předmětné zdi. V úrovni 3. podlaží (členění dle Líbal – Lancinger - Heroutová 1970) byl plošně snižován terén, minimálně o 0,4 m; fotografie rovněž zachycují výkop při vnitřním líci obvodové zdi, odkud byly získány zlomky keramiky z přelomu 13. a 14. století, potvrzující dataci obvodové hradby.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	2 - 3 m (?)/ano
Datace	13./14. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	-

Číslo akce	XII
Číslo zásahu/typ	21/liniový výkop
Číslo plánu	plán 4 a 5
Rok zahájení	1994
Vedoucí výzkumu	E. Kamenická
Instituce	PÚ Plzeň
Bližší lokalizace	J hradba
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/	NPÚ/10/2011, inv. č.: 966 – 977.

přírůstkové číslo, inventární čísla)	
Anotace	Z důvodu havárie jižní obvodové hradby byl podél jejího vnitřního líce proveden liniový výkop o šířce 0,6 m. Bylo zjištěno mocné navýšení terénu oproti původnímu stavu; dno odhalené střílny bylo zachyceno v hloubce 1,2 m.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	2,2 m /ne
Datace	15. – 18. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace, fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	-

Číslo akce	XIII
Číslo zásahu/typ	22/výkop
Číslo plánu	plán 5, detail 1
Rok zahájení	1994
Vedoucí výzkumu	-
Instituce	-
Bližší lokalizace	vstupní brána
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	-
Anotace	Kopaná sonda v prostoru vstupní brány odhalila podezděnění patek portálu; v pískovcových prvcích jsou dochovány točnice pro čepy padacího mostu. Kromě fotografií nebyla dohledána žádná archeologická terénní dokumentace ani bližší popis odhalené situace či stratigrafie.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	0,5 m /ne
Datace	?
Druh dokumentace/místo uložení	fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	-

Číslo akce	XIV
Číslo zásahu/typ	23/sonda 24/sonda 25/sonda
Číslo plánu	plán 4
Rok zahájení	1994
Vedoucí výzkumu	K. Nováček
Instituce	ZČM

Bližší lokalizace	Huertovo křídlo, int. 2. podlaží
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	ZČM/4/2001
Anotace	Sondy umístěné ve střední části Huertova paláce zmapovaly výškové uspořádání reliéfu skalního hřbetu, který zde výrazně vystupuje k povrchu. Dokumentovány byly jak úrovně podlah (nejmladší z 19. stol.), tak souvrství navážek charakteru smetištního odpadu, kterým byl do výstavby Huertova křídla prostor mezi Rajským palácem a jižním křídlem, podél východní obvodové hradby, zaplňován. V rámci sond 23 a 25 byl rovněž vyhodnocen starší nález ve skále vylámaného, značně nepravidelného, neobezdřeného objektu o hloubce cca 7,5 m a průměru ústí 3 m. Jedná se o cisternu v blízkosti východní obvodové hradby; přestože ji nebylo možné datovat pomocí nálezů je zřejmé, že zde existovala před výstavbou Huertova paláce. Cisterna je dnes přístupná a je prezentována.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	0,5 m/ano
Datace	14. – 19. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	-
Výstup	Nováček, K. 1995: Předstihový archeologický výzkum na hradě Velhartice 1994. Předběžná nálezová zpráva. Západočeské muzeum, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni. Nováček, K. 1996: Nové výsledky archeologického výzkumu na hradě ve Velharticích (1993-1994), Castellologica bohemia 5, 285-288.

Číslo akce	XV
Číslo zásahu/typ	26/sonda
Číslo plánu	plán 4
Rok zahájení	1995
Vedoucí výzkumu	K. Nováček
Instituce	ZČM
Bližší lokalizace	Huertovo křídlo, int. 2. podlaží
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	ZČM/4/2001
Anotace	Sonda byla umístěna v chodbičce vedle cisterny, v předstihu před výkopem rýhy pro kanalizaci. Byly dokumentovány vrcholně středověké odpadní vrstvy, které přiléhaly k předzákladu gotické východní obvodové zdi hradu a nasedaly na skalní podloží.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	0,40 m/ano
Datace	15. – 17. stol.

Druh dokumentace/místo uložení	-
Výstup	Nováček, K. 1997: Velhartice. Výzkumy v Čechách 1993-5. Praha, 310-311. Nováček, K. 1998: Hrad Velhartice. Souhrnná nálezová zpráva o pokračování záchranného archeologického výzkumu (sezóny 1995, 1997 – 1998). Západočeské muzeum, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XVI
Číslo zásahu/typ	27/sonda 28/sonda 29/odkryv
Číslo plánu	plány 4, 5; pro zásah 28 také plány 6 a 7
Rok zahájení	1996
Vedoucí výzkumu	R. Široký
Instituce	ZČM
Bližší lokalizace	27 – parkán Rajského paláce 28 – J hradba u pivovaru 29 – JZ hradba
Nemovitý nález - druh	zdivo
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	ZČM
Anotace	Sonda 27 byla umístěna před severovýchodním nárožím Rajského paláce za účelem zjištění existence a stavu dochování základů zaniklé parkánové hradby. Výsledkem bylo negativní zjištění – resp. byla prokázána mohutná erozní událost, v jejímž důsledku zanikl úsek parkánové zdi i zdivo vlastního paláce. Sonda 28 byla položena v místě styku západní zdi pivovaru a jižní hradby dolního hradu. Jižní hradba byla určena jako stratigraficky mladší; na spáru přiléhala k západní zdi pivovaru. Odkryvem 29 je označena obnova zbývajícího úseku jihozápadní hradby, kdy byly pod archeologickým dohledem postupně odhalovány její základové partie a následně bylo zdivo nadezdíváno.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	4 m/ano
Datace	15. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	-
Výstup	Široký, R. 1998: Výzkumy v Čechách 1996/97. Praha, 235. Široký, R. 2014: Velhartice, hrad. Nálezová zpráva o záchranném archeologickém výzkumu, sondy 1-2/96. ZIP o.p.s., uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XVII
Číslo zásahu/typ	30/odkryv

Číslo plánu	plán 4 a 5
Rok zahájení	1997
Vedoucí výzkumu	K. Nováček
Instituce	ZČM
Bližší lokalizace	před J částí průčelí Huertova křídla
Nemovitý nález - druh	2x zdivo
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	-
Anotace	Archeologicky dozorovaným odkryvem byla provedena dokumentace dříve náhodně nalezených konstrukcí před jižní částí průčelí Huertova křídla. Jednalo se o korunu cca 1 m silné zdi východozápadní orientace (byl zachycen celkem 3,9 m dlouhý úsek), která v nadzemní části pravděpodobně pokračuje k východu jako dělící zeď mezi Huertovým a jižním palácovým křídlem. Na západním okraji zdiva je na spáru kolmo připojena další zeď – severojižní orientace, o síle 1,15 m. V tomto případě se jedná o pozůstatek západního úseku gotické obvodové zdi horního hradu.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	?/ne
Datace	15. stol. - ?
Druh dokumentace/místo uložení	-
Výstup	Nováček, K. 1998: Hrad Velhartice. Souhrnná nálezová zpráva o pokračování záchranného archeologického výzkumu (sezóny 1995, 1997 – 1998). Západočeské muzeum, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XVIII
Číslo zásahu/typ	31/liniový výkop
Číslo plánu	plán 4
Rok zahájení	1998
Vedoucí výzkumu	K. Nováček
Instituce	ZČM
Bližší lokalizace	Huertovo křídlo a J palác, interiér, 2. podlaží
Nemovitý nález - druh	4x zdivo
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	-
Anotace	Výsledkem vyhodnocení situací v rýze pro položení kanalizace ve zbývající (jižní) části Huertova křídla jsou opět zjištění přítomnosti navážek smetištního charakteru středověkého původu na skalním podloží, které zde mírně klesá k jihu. Zachycena byla rovněž zděná konstrukce (podesta) nejasného stáří připojená k lici východní obvodové hradby. V severní části tzv. jižního paláce (místnost středověké kuchyně) bylo zjištěno 1,5 m mocné souvrství novověkých navážek; zachyceny byly rovněž 3 zdi, svědčící o pozdně gotické

	přestavbě jižního paláce a dalším stavebním vývoji.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	0,8 m/ano
Datace	14. – 19. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	-
Výstup	Nováček, K. 1998: Hrad Velhartice. Souhrnná nálezová zpráva o pokračování záchranného archeologického výzkumu (sezóny 1995, 1997 – 1998). Západočeské muzeum, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XIX
Číslo zásahu/typ	32/sonda 33/sonda 34/sonda
Číslo plánu	plán 5, detail 2
Rok zahájení	1999
Vedoucí výzkumu	K. Nováček
Instituce	ZČM
Bližší lokalizace	Putna
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	-
Anotace	3 drobné sondy v interiéru donjonu zv. Putna, byly umístěny u vnitřního líce obvodového zdiva. V sondách 33 a 34 se nacházelo skalní podloží téměř hned pod terénem, pouze v sondě 32 byla zaznamenána mocnější vrstva nadloží; byl zde zjištěn také cca 20 cm silný rozšířený základ. Je pravděpodobné, že byl terén v interiéru Putny v recentním období snižován a planýrován.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	0,5 m/ano
Datace	?
Druh dokumentace/místo uložení	-
Výstup	Nováček, K. 2004: Hrad Velhartice. Souhrnná nálezová zpráva o pokračování záchranného archeologického výzkumu v období 1999 – 2001. Západočeské muzeum, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XX
Číslo zásahu/typ	35/odkryv 36/liniový výkop
Číslo plánu	plán 4, detail 4
Rok zahájení	2000
Vedoucí výzkumu	K. Nováček
Instituce	ZČM

Bližší lokalizace	35 – u J paláce, u tzv. čtvrtvěžičky 36 – prostor mezi tzv. čtvrtvěžičkou a pivovarem
Nemovitý nález - druh	3x zdivo
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/44/2011, inv. č.: 1914 - 1935
Anotace	Okryv 35 u tzv. čtvrtvěžičky byl revizním výzkumem odkryvu č. 5 z roku 1984. Výzkum se soustředil na začistění a detailní dokumentaci západním směrem stupňovitě klesajícího skalního povrchu, na němž se na několika místech zachovaly zbytky malty či ojedinělé kameny z jinak zcela zmizelé zdi severojižní orientace, která mohla mít tloušťku až 2. Dokumentovány byly ještě další dvě zdi východozápadní orientace s problematickou interpretací vůči jižnímu paláci. V liniovém výkopu 36 směrem k budově pivovaru byla dokumentována uměle odsekaná hrana skály, která by mohla být eskarpou příkopu. Dále bylo dokumentováno dosud neporušené souvrství a zděný taras z kamenů kladených na sucho (ve vzdálenosti cca 0,6 m od vnějšího líce východní zdi pivovaru).
Max hloubka zásahu/geologické podloží	1,3 m/ano
Datace	15. – 20. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	-
Výstup	Nováček, K. 2004: Hrad Velhartice. Souhrnná náleзовá zpráva o pokračování záchranného archeologického výzkumu v období 1999 – 2001. Západočeské muzeum, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XXI
Číslo zásahu/typ	37/odkryv
Číslo plánu	plán 4 a 5
Rok zahájení	2001
Vedoucí výzkumu	K. Nováček
Instituce	ZČM
Bližší lokalizace	severovýchodní nároží Huertova křídla
Nemovitý nález - druh	zdivo
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/46/2011, inv. č.: 1957 - 1969, 2014.
Anotace	V souvislosti s opravou tarasní zídky navazující na severovýchodní nároží Huertova paláce bylo zjištěno, že zídka spočívala na silně poškozené koruně masivní zdi. Podařilo se odkrýt východní líc zdi z nápadně větších kamenů a balvanů a část koruny, silně svažené k východu, od západu zčásti překryté vrstvou stavební suti a splachů. Druhý líc zdi nebyl zjištěn, tloušťka přesahovala 0,55 m. Zeď probíhala ve směru sever-jih; od nároží paláce byla sledovatelná do vzdálenosti 6,9 m, kde byl její průběh porušen starší rýhou pro inženýrské sítě.
Max hloubka	Cca 0,5 m/ne

zásahu/geologické podloží	
Datace	13./14. stol. - recent
Druh dokumentace/místo uložení	-
Výstup	Nováček, K. 2004: Hrad Velhartice. Souhrnná nálezová zpráva o pokračování záchranného archeologického výzkumu v období 1999 – 2001. Západočeské muzeum, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XXII
Číslo zásahu/typ	38/sonda 39/sonda 40/sonda 41/sonda 42/sonda 43/odkryv
Číslo plánu	plán 5, detail 1
Rok zahájení	2002
Vedoucí výzkumu	P. Sokol
Instituce	SPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	příkop pod mostem před vstupní branou
Nemovitý nález - druh	2x zdivo, 2x pilíř
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/1/2011, inv. č.: 779 – 884; NPÚ/45/2011, inv. č.: 1936 - 1956; NPÚ/47/2011, inv. č.: 1970 – 1989.
Anotace	Archeologický výzkum v prostoru mostu a příkopu před vstupní branou přinesl několik zjištění k podobě dřívějšího přístupu k bráně i příkopu. Zeď podél vnější hrany ve skále vylámaného příkopu zpevňovala terén na jeho okraji a nájezd na most, boční zídky ukončující uvedenou zeď byly vystavěny současně, nejpozději v 19. století v souvislosti se sypaným mostem. U dna příkopu byly odkryty zbytky dvou z lomového kamene vyzděných pilířů, opět součástí starší mostní konstrukce. Zatímco zeď nelze datovat, ale může se jednat již o středověkou, nejpozději raně novověkou záležitost, pilíře byly vybudovány až v raně novověkém období (16. – 17. století) a nahradily starší podobnou konstrukci, která v těchto místech pro padací mostek musela stát. Výzkum tak zachytil několik fází vývoje vstupního mostu velhartického hradu: relativně nejstarší fází představuje opěrná zeď na hraně příkopu, jejíž funkce zanikla snad již do období 16. – 17. století, nejpozději do 1. třetiny 19. století, raně novověkým zásahem byla stavba dvou podpěr v příkopu, které již neexistovaly na počátku 30. let 19. století, poslední historickou etapu představuje sypaný most vybudovaný někdy mezi léty 1831 – 1845 v již částečně zaplněném příkopu, původně neckovitého průřezu a o původní hloubce ca 4,6 m od paty ostění brány. Spodní bahnitá uloženina u dna příkopu, pocházející z období 16. – 17. století, pak dokládá starší důkladné vyčištění příkopu.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	4,6 m/ano

Datace	15. – 19. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace, fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Sokol, P. 2002: Velhartice – hrad. Zpráva o předstihovém a záchranném archeologickém výzkumu v prostoru mostu před vstupní branou v r. 2002. SPÚ v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XXIII
Číslo zásahu/typ	44/sonda 45/sonda 46/sonda
Číslo plánu	plán 4
Rok zahájení	2005
Vedoucí výzkumu	E. Kamenická
Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	jižní palác, interiér, 2. podlaží
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/15/2011, inv. č.: 1326 - 1337
Anotace	V sondě 44 bylo pod stávající prkennou podlahou zachyceno maltové lůžko pro starší podlahu; dále byl dokumentován klenební zásyp dodatečně vložených kleneb sklepa. Rubu kleneb dosaženo nebylo; zjištěno bylo přizdění S stěny na spáru.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	1 m/ne
Datace	16. – 19. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace, fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Kamenická, E. 2005b: Velhartice – hrad, J křídlo původního hradu – přízemí – střední místnost při východní hradbě. Nálezová zpráva. NPÚ ÚOP v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XXIV
Číslo zásahu/typ	47/sonda 48/sonda
Číslo plánu	plán 4 a 5
Rok zahájení	2005
Vedoucí výzkumu	E. Kamenická
Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	parkán Rajského paláce
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/14/2011, inv. č.: 1080 – 1093, 1096 – 1239, 1241 – 1325, 1338 - 1346; NPÚ/49/2011, inv. č.: 2003 - 2005

Anotace	V souvislosti se záměrem odvodnění severního parkánu byly položeny dvě zjišťovací sondy. Výsledkem bylo zjištění, že k navržení dokumentovaného souvrství muselo dojít jednoznačně až během 15. století, respektive v jeho závěru. V případě, že stávající parkánová hradba je v původním stavu od svého vzniku, je téměř jisté, že se uvedené datování vztahuje rovněž ke stavbě jmenované konstrukce. Teorie časnějšího vzniku parkánové hradby (po polovině 14. století, jak naznačuje J. Anderle, Anderle 2008 str. 19 a 25) se ve světle výše uvedených skutečností jeví dost kostrbatě, nikoliv však nemožně. Parkán by byl volný prostor bez zásypu – pochozí úroveň by byla přímo skála (není však upravena do plochy, pohyb by proto nebyl jednoduchý). Aby střílny mohly v takovém případě plnit svůj účel, museli by k nim obránci překonávat výšku až 2 m (v případě sondy II/05). Odvážnější hypotézou by byl případ, kdy velhartičtí stavitelé zakomponovali střílny pouze jako stavební prvek společně s unikátním obloukovým mostem již kolem poloviny 14. století, aniž jim byla známa jejich praktická funkce. Tu si osvojili až s příchodem palných zbraní, tedy v době datované násypy parkánu. Aby však mohla hradba plnit obrannou funkci, měla by mít ochoz. Zda koexistovaly střílny v kombinaci s ochozem nelze již dnes určit.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	2,4 m/ano
Datace	13. – 19. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace, fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Kamenická, E. 2005a: Velhartice – hrad, severní parkán za Rajským domem. Nálezová zpráva. NPÚ ÚOP v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni. Waldmannová, M. 2010: Velhartice – hrad. Nálezová zpráva ze záchranných archeologických výzkumů v prostoru severního parkánu z let 1994 a 2005. NPÚ ÚOP v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XXV
Číslo zásahu/typ	49/odkryv
Číslo plánu	plán 4
Rok zahájení	2006
Vedoucí výzkumu	L. Foster
Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	jižní palác, interiér, kuchyně, 2. podlaží
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	-
Anotace	Při úpravě místnosti pro zázemí průvodců byla kompletně odstraněna novodobá podlaha z betonových dlaždic na úroveň dlažby z cihel a plochých kamenů z 19. století.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	0,2 m/ne

Datace	19. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	Terénní dokumentace – půdorys/odd. archeologie (OA) NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Anderle, J. 2008: Hrad Velhartice. Stavebně historický průzkum, aktualizace. Uloženo v archivu NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XXVI
Číslo zásahu/typ	50/liniový výkop
Číslo plánu	plány 4, 5, 6 a 7
Rok zahájení	2006
Vedoucí výzkumu	L. Foster
Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	pivovar (odvodnění V stěny)
Nemovitý nález - druh	zdivo
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/8/2011, inv. č.: 399 - 410
Anotace	V souvislosti s odvodněním východní stěny pivovaru byly ve vzdálenosti 5,2 m od J hradby nalezeny základy zdi přizděné na spáru k východní stěně pivovaru. Zeď je 85 cm silná, koruna dochována 40 – 80 cm pod povrchem terénu. Heber a Sedláček sem lokalizují stáje (Heber F.A. 2002, pův. edice 1843 – 1849, s. 445; Sedláček A. 1897, s. 107), uváděné k roku 1743 jako „sešlé marštale“. Suťové vrstvy při stěně pivovaru obsahují množství zlomků keramiky 15. století. Základy pivovaru jsou provázány s jižní hradbou.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	2,2 m/ano
Datace	15. – 18. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace, fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Foster, L. 2015: Velhartice – hrad, Odvodnění východní stěny pivovaru v roce 2006, Záchranný archeologický výzkum, Nálezová zpráva. NPÚ ÚOP v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XXVII
Číslo zásahu/typ	51/sonda 52/sonda 53/odkryv
Číslo plánu	plán 6 a 7
Rok zahájení	2008
Vedoucí výzkumu	L. Foster
Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	pivovar (odkrytí vstupní šíje)
Nemovitý nález - druh	2x zdivo

Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventurní čísla)	NPÚ/9/2011, inv. č.: 411 – 433.
Anotace	Před vstupem do přízemí pivovaru byly odhaleny základy na spáru přizděných zdí a kamenných schodů. Síla zdí je ca 50 - 70 cm, zděné jsou z lomového kamene na žlutošedou vápennou maltu, délka zdí je 165 cm. Vzhledem k absenci stratifikovaných artefaktů se zdivo nepodařilo datovat. Vstupní průčelí pivovaru je novodobě přezděno v celé šířce, jediné původní zdivo je snad za zídou v sondě 51. Nález byl podkladem pro obnovu vstupní šíje.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	0,8 m/ne
Datace	18.? – 20. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace, fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Foster, L. 2015: Velhartice – hrad, Obnova vstupu do přízemí pivovaru v roce 2008, Nálezová zpráva z archeologického výzkumu. NPÚ ÚOP v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XXVIII
Číslo zásahu/typ	54/sonda 55/sonda 56/odkryv 57/odkryv 58/sonda 59/odkryv 60/sonda 61/odkryv 62/sonda 63/sonda 64/sonda 65/sonda 66/sonda 67/sonda 68/sonda 69/sonda
Číslo plánu	plán 6 a 7
Rok zahájení	2009
Vedoucí výzkumu	L. Foster
Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	pivovar (interiér 1. a 2. podlaží)
Nemovitý nález - druh	torzo náduvníku
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventurní čísla)	NPÚ/10/2011, inv. č.: 434 – 712, 741, 755 – 756, 761 - 778.
Anotace	Plošný odkryv a sondáž před rekonstrukcí podlah budovy označované

	tradičně jako pivovar. Hradní pivovar a sladovna jsou doloženy z písemných pramenů až od roku 1653; archeologické nálezy však umožňují datovat vznik stavby snad již koncem 15. století. Stav dochování archeologických situací výrazně ovlivnilo dlouhodobé chátrání objektu, ze kterého zbyly původně jen části obvodových zdí. Následná obnova v 80. a 90. letech 20. stol. proběhla bez podrobné dokumentace dochovaného stavu; v nezkoumaných místnostech byly podlahy již zabetonovány. Nejpřesvědčivějším pozůstatkem sladovnické technologie je část žulového náduvníku v SZ rohu místnosti 1. podlaží v západní polovině budovy (výkop 59). Tato místnost fungovala jako sladovnické humno. Z náduvníku je dochována jedna deska dna o rozměrech 1,10 x 1,80 m a část další desky 60 x 1,30 m. Původní rozměry náduvníku byly asi 4 x 3 m. Funkci ostatních prostor lze vyvozovat spíše ze zásad provozu než z archeologických nálezů. V místnosti sklenuté na středový sloup ve 2. podlaží předpokládáme varnu s pivovarskou pánví a chladicími štoky. Odkryta byla cihlová podlaha doplňovaná kamennými deskami (odkryv 57), pod ní systém cihlových kanálků (sonda 66), jejichž účel není příliš zřejmý. Mohly sloužit jako odvodňovací, např. z místa varné pánve nebo od luhovacích kádí. Nejstarší konstrukce nalezená pod podlahou je zdivo z kamene a cihel, které vymezuje obdélný prostor ve východní polovině místnosti se dnem na svažující se skále. Účel této obezděné prostory se zjistit nepodařilo. Mohla být základem pro chladicí nádrž. Zlomky keramiky datují používání nalezených konstrukcí rámcově v období 17. - 18. století. Nalezen byl i stříbrný proděravělý 2 feník Arnošta Bavorského asi z roku 1551, se znaky Salzburku a Bavorska. V SV místnosti vedle vstupní chodby ve 2. podlaží byly odhaleny pozůstatky cihlové podlahy a dvě malé žulové desky (40 x 70 x 15 cm), které byly spíše podstavou pod nějakou konstrukci než krytím odvodňovacího systému, protože skála pod nimi nejevila známky vytesaných kanálů nebo šachty. Valeně sklenutá JV místnost fungovala dle stop očazení na stěnách při betonové podlaze jako sladovnický hvozď. Pozůstatky dlažeb byly po výzkumu zasypány pískem a na něj položená nová dlažba. Prezentováno je pouze torzo dna žulového náduvníku.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	1,8 m/ano
Datace	15. – 20. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace, fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Foster, L. - Waldmannová, M. 2015: Velhartice – hrad, Sondy v interiéru pivovaru 2009, Nálezová zpráva z archeologického výzkumu. 2015. NPÚ ÚOP v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XXIX
Číslo zásahu/typ	70/odkryv
Číslo plánu	plán 4, detail 3
Rok zahájení	2009
Vedoucí výzkumu	L. Foster

Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	malý most
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/12/2011, inv. č.: 720 - 754
Anotace	Ve východním oblouku mostku byla vyčištěna pata zdiva až na skálu kvůli snížení hladiny zadržované vody. Ze zbytků souvrství jemné hlíny získáno množství zlomků keramiky 15. století. Oblouk byl již v minulosti přezdíván a zřejmě i prokopán podél základů. Prostor u základů v západním oblouku byl v minulosti vyplněn šterkem až na skálu.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	0,8 m od základové spáry mostu/ano
Datace	15. – 20. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace, fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	-

Číslo akce	XXX
Číslo zásahu/typ	71/odkryv 72/odkryv
Číslo plánu	plán 4 a 5
Rok zahájení	2009
Vedoucí výzkumu	L. Foster
Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	prostor mezi Putnou a vstupní branou (71), prostor mezi Putnou a severní hradbou (72)
Nemovitý nález - druh	zdivo (71)
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/11/2011, inv. č.: 713 - 719
Anotace	Ve vzdálenosti 10,52 m Z od nároží bašty byla při hradbě severozápadně od Putny odhalena vnější líc zdi ca severojižního směru, provázaná s hradbou. Po snížení terénu o ca 40 cm byly na lici hradby odhaleny vápenné omítky interiéru a zbytek podlahy z cihel vezděných do střílny v hradbě. Mezi severovýchodním nárožím Putny a hradbou byl terén v celé šířce snížen o cca 90 – 100 cm (zásah 72). Souvrství tvoří výhradně suť z lomového kamene a sypké hlíny, téměř bez artefaktů. Nalezeny byly 2 bloky opracované žuly bez výrazné profilace. V lici hradby byla odhalena ústí 2 střílen.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	1 m/ne
Datace	15. stol.?

Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace, fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	-

Číslo akce	XXXI
Číslo zásahu/typ	73/sonda
Číslo plánu	plán 4, detail 3
Rok zahájení	2010
Vedoucí výzkumu	L. Foster
Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	malý most
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/16/2011, inv. č.: 1347 - 1355
Anotace	Sonda o rozměrech 60 x 150 cm vně jižní stěny mostku. Odhaleno skalní podloží, ale hledaný případný odtok vody z prostoru pod mostkem nenalezen. Jižní stěnu mostku tvoří stabilizační přízdívka z 80. let 20. stol. – v rozšířeném předzákladu je nalitý injektážní beton.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	0,4 m/ano
Datace	15. – 20. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace, fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	-

Číslo akce	XXXII
Číslo zásahu/typ	74/odkryv
Číslo plánu	plán 4 a 5
Rok zahájení	2012
Vedoucí výzkumu	L. Foster
Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	předhradí - mezi kapličkou a vstupním mostkem
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/1/2014
Anotace	Odbagrováno bylo ca 10-15 cm zeminy za účelem terénních úprav pro zřízení odpočívadla/parkoviště. Ve většině plochy zasažena jen vrstva zeminy s drnem. Pouze před SZ rohem mostu v linii asi 1 m od hrany dnešní cesty byla zjištěna maltová vápenná vrstva s menším lomovým kamením. Tato vrstva pokračuje podél hrany cesty k severu ve zjištěné délce asi 4 m. Snad se jedná o středověkou úpravu povrchu

	cesty. Při začistišťování tohoto maltového povrchu byl nalezen bronzový špendlík a 1 zl. keramiky 15. století. Byl odebrán vzorek maltoviny.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	0,15 m/ano
Datace	15. – 20. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace, fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	-

Číslo akce	XXXIII
Číslo zásahu/typ	75/liniový výkop
Číslo plánu	plán 4 a 5
Rok zahájení	2013
Vedoucí výzkumu	L. Foster
Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	nad tarasní zdi u pivovaru
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/2/2014
Anotace	Dozor při bagrování podél tarasní zdi u pivovaru pro odlehčení tlaku zeminy za zdi za účelem narovnání vychýlených úseků pomocí ocelové desky tlačené lžící bagru proti líci zdi. Výkop byl proveden v celé délce zdi (asi 25 m) ve vzdálenosti asi 90 cm od východní líce zdi. Šířka výkopu ca 120 cm, hl. ca 140 cm. Souvrství tvoří pouze sypká kamenitá suť se světlou písčitou hlínou. V jižní části výkopu je v suti větší příměs maltoviny – suť z paláce zříceného v roce 1838. Ve zbývajících částech výkopu je suť zemitější, navezená pro vyrovnání okružní cesty kolem hradu zřejmě ve stejné době. Tomu odpovídají i hmotné nálezy z výkopu – převážně zlomky keramiky 18. – 19. století, kousky skelné strusky a ojediněle zlomky středověké keramiky (části pokliček). V hloubce 120 cm od koruny zdi bylo místy dosaženo podloží ze žlutého a šedého břidličnatého jílu. Terén západně od zdi je 110 cm od její koruny, východně zároveň s korunou. Není jasné stáří tarasní zdi – na půdorysném plánu z r. 1845 (F.A. Heber) není zachycena (snad pro nepodstatnost). Logické je vyždění zdi současně s úpravou okružní cesty, tedy snad někdy kolem roku 1848 v době úprav Karla Theodora svobodného pána ze Sturmfederu. Na dobové rytině s částí věžovitého paláce je jasný výškový rozdíl se zákrutem cesty, schematická kresba sice nezachytila přímo skladbu tarasní zdi, ale její existence je téměř jistá vzhledem k rovné líci hrany navýšené cesty (Sedláček 1897, 109). Zeď je skládaná nasucho.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	1,4 m/ano
Datace	18. – 19. stol.
Druh dokumentace/místo	terénní dokumentace, fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni

uložení	
Výstup	-

Číslo akce	XXXIV
Číslo zásahu/typ	76/sonda 83/odkryv
Číslo plánu	plán 4, detail 3
Rok zahájení	2014
Vedoucí výzkumu	M. Waldmannová
Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	malý most
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/3/2014
Anotace	V souvislosti se záměrem odvodnění malého mostu byla v roce 2014 položena zjišťovací sonda v jeho mostovce (zásah 76). Cílem bylo zdokumentovat složení vrstev. Bylo zjištěno, že se pod cca 0,2 m mocným recentním souvrstvím nachází pozůstatek historického vyrovnávacího násypu s materiálem ze 17. – 18. století. Ve východní části sondy byla v hloubce cca 0,5 m dokumentována štetová dlažba, nejspíše ze 17. století. V únoru – březnu 2016 byla v rámci odvodnění celá plocha mostovky skryta (odkryv 83) na úroveň štetové dlažby, která byla místy porušena recentními zásahy obnovy počátkem 80. let 20. století (železobetonové kotvící pasy). Plocha s relikty zádlažby byla fotogrammetricky zaměřena a zachována in situ. Nad její úroveň bylo provedeno technické řešení izolace mostu (jílové vrstvy, odvodňovací žlábký).
Max hloubka zásahu/geologické podloží	0,5m/ne
Datace	17. – 20. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace, fotografie, geodetické zaměření / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Waldmannová, M. 2014: Velhartice – hrad. Záchranný archeologický výzkum v souvislosti se záměrem odvodnění tzv. malého mostu. Předběžná nálezová zpráva. NPÚ ÚOP v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

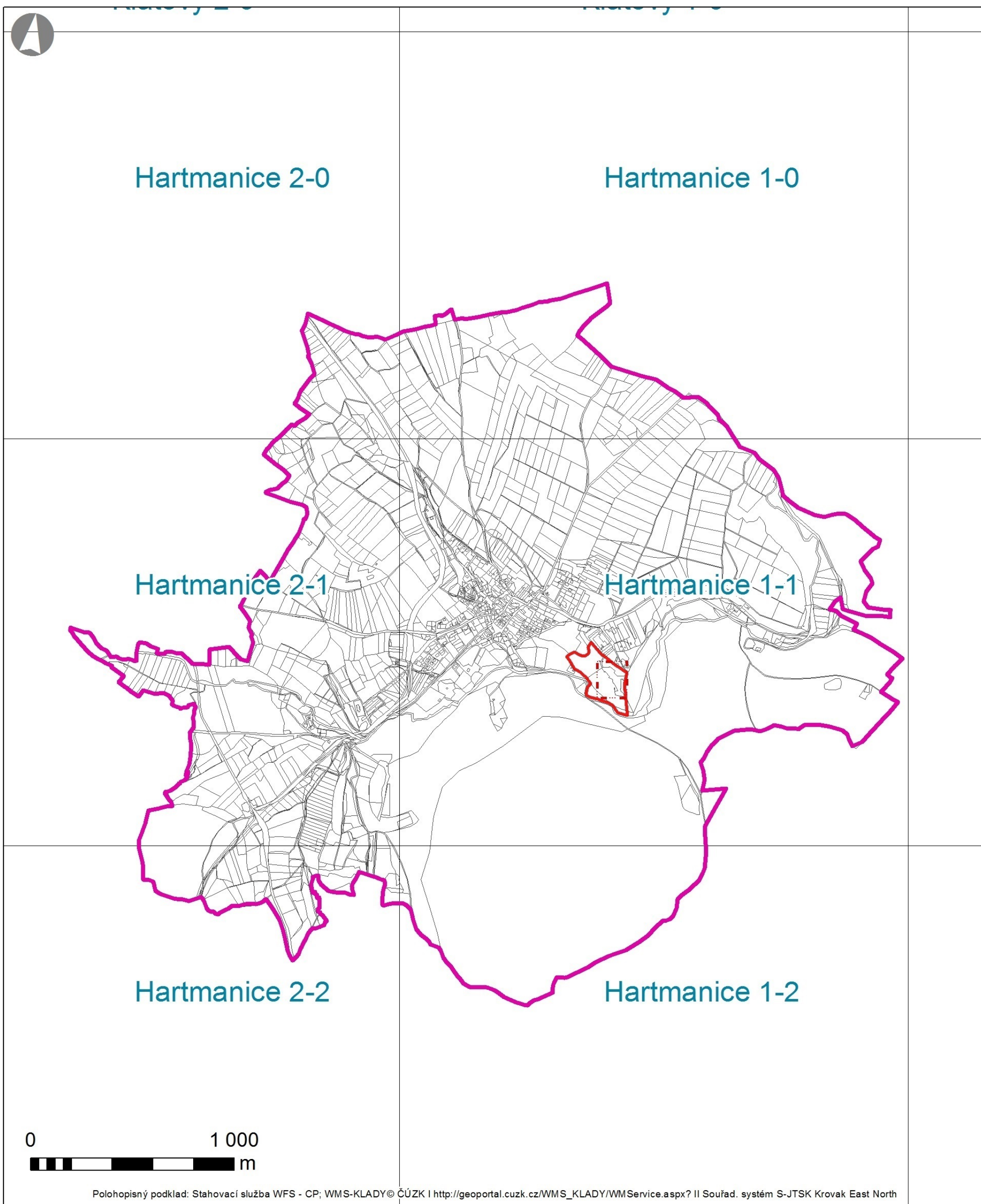
Číslo akce	XXXV
Číslo zásahu/typ	77/sonda 78/sonda 79/sonda

	80/liniový výkop
Číslo plánu	plán 4
Rok zahájení	2014
Vedoucí výzkumu	M. Waldmannová
Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	Prostor mezi J palácem a pivovarem
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/zatím není zapsáno v přírůstkové knize
Anotace	Zjišťovací sondy umístěné v J cípu skalní ostrožny pod J palácem a následně rýhy výkopů (v prostoru mezi J palácem a pivovarem) zachytily suťové vrstvy pocházející z destrukce Z stěny J paláce v polovině 19. stol. V J části rýhy (v nejvyšším bodě skalního ostrohu) byl zachycen až 30 cm mocný intaktní horizont tmavě hnědé hlinité uloženiny, která nasedala na skálu. Získané zlomky keramiky lze datovat do 15. století. Ve zbývajících částech rýhy byly zachyceny již pouze navážky.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	1,1m/ano
Datace	15. – 20. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	terénní dokumentace, fotografie / odd. archeologie (OA), NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Waldmannová, M. 2015: Velhartice – hrad. Záchranný archeologický výzkum při stavbě „NKP hrad Velhartice – kompletní dodávka tepelného čerpadla země/voda a el. přípojky“, listopad 2014. Nálezová zpráva. NPÚ ÚOP v Plzni, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XXXVI
Číslo zásahu/typ	82/sonda
Číslo plánu	plán 6
Rok zahájení	1992
Vedoucí výzkumu	E. Kamenická
Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	Pivovar, interiér (1. podlaží)
Nemovitý nález - druh	-
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/9/2011, inv. č. 959 - 965
Anotace	Sonda byla lokalizována pouze přibližně, podle popisku na sáčcích s nálezy. Nebyla dohledána žádná dokumentace. Cenné jsou však zlomky ozdobných střešních nástavců z tzv. klatovské červené keramiky.
Max hloubka	?/ano

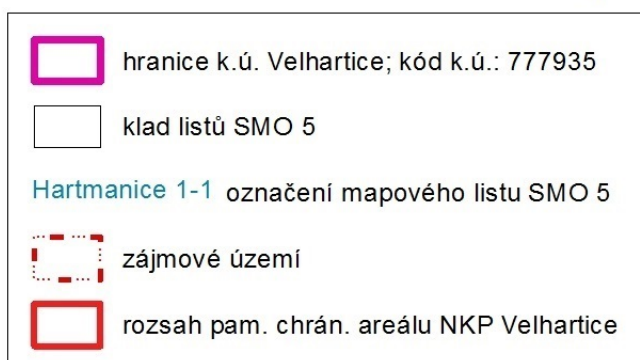
zásahu/geologické podloží	
Datace	15. – 19. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	snad fotografie č. neg. 168 511 / fotoarchiv NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Waldmannová, M. 2015: Velhartice – hrad, Pivovar – archeologická dokumentace v letech 1988 až 1992. Nálezová zpráva, uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni.

Číslo akce	XXXVII
Číslo zásahu/typ	84/sonda 85/sonda 86/sonda 87/sonda 88/sonda 89/sonda 90/sonda
Číslo plánu	plán 4 a 5
Rok zahájení	2016
Vedoucí výzkumu	M. Waldmannová
Instituce	NPÚ Plzeň
Bližší lokalizace	západní hrana horního nádvoří a svah pod ním
Nemovitý nález - druh	Zdivo - Z obvodová hradba horního nádvoří
Movité nálezy (instituce/ přírůstkové číslo, inventární čísla)	NPÚ/zatím není zapsáno v přírůstkové knize
Anotace	V souvislosti se záměrem řešení nevyhovující statiky západní hrany horního nádvoří bylo cílem zjišťovacího výzkumu zachytit základy zaniklé hradby, která od západu uzavírala nejstarší hradní jádro a zbourána byla pravděpodobně až ve druhé polovině 19. století. Sondy, zachycující základy hradby mocné až 2,5m, byly geodeticky zaměřeny.
Max hloubka zásahu/geologické podloží	1,5m/ano
Datace	13. – 19. stol.
Druh dokumentace/místo uložení	Geodetické zaměření, terénní dokumentace, fotografie/ odd. archeologie (OA) NPÚ ÚOP v Plzni
Výstup	Košťal, J. 2016: Velhartice, hrad – horní nádvoří, průzkum založení zdí – sondáž 2016. Geodetická, fotogrammetrická a výkresová dokumentace výzkumu pro NPÚ ÚOP v Plzni (technická zpráva). Uloženo v OA NPÚ ÚOP v Plzni .

ARCHEOLOGICKÝ ATLAS SH VELHARTICE

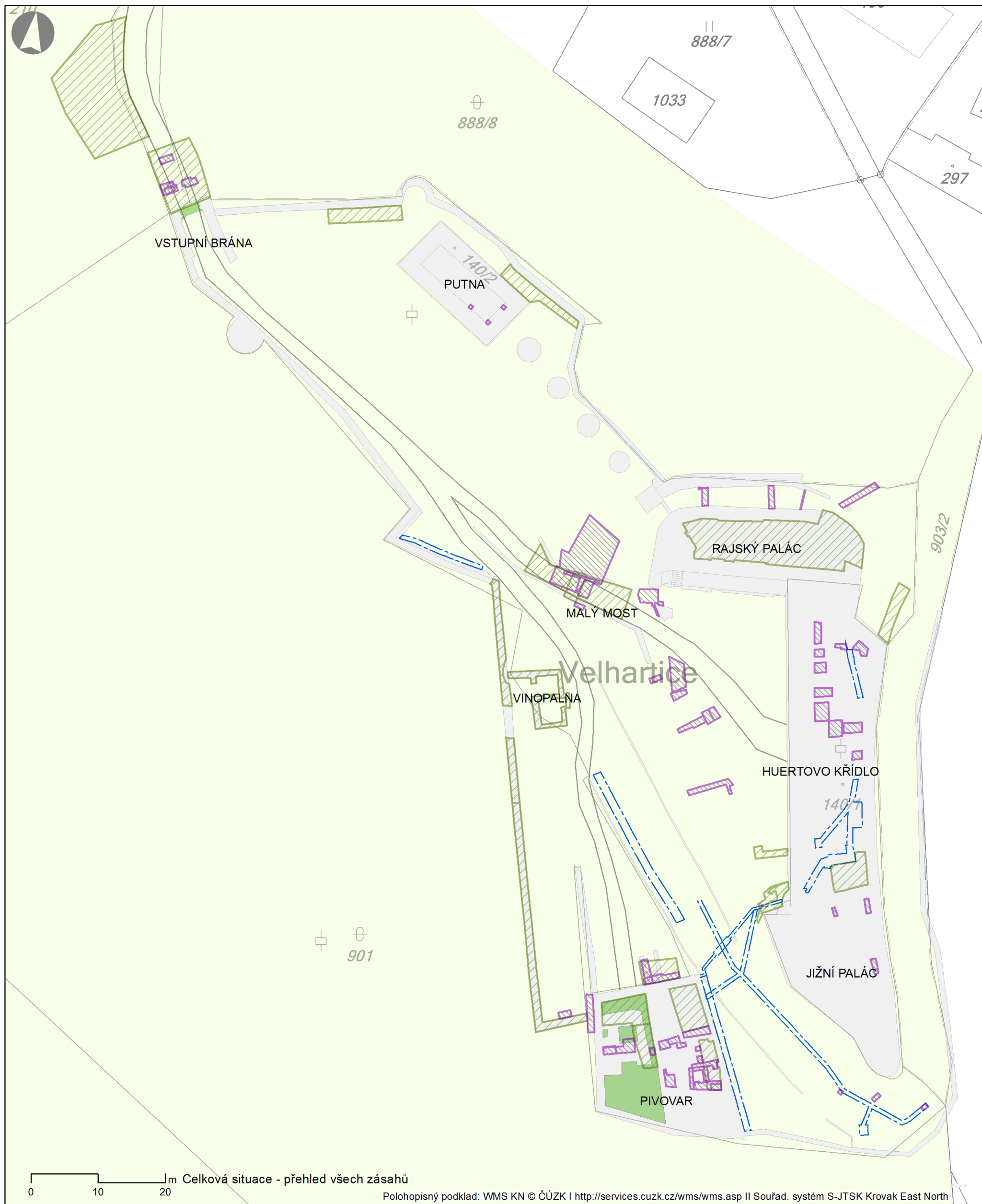
Prostorová identifikace archeologických výzkumů a dalších terénních zásahů v areálu hradu v letech 1980 – 2016

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
V PLZNI

Ž. Sedláková
srpen 2016

ARCHEOLOGICKÝ ATLAS SH VELHARTICE

Prostorová identifikace archeologických výzkumů a dalších terénních zásahů v areálu hradu v letech 1980 – 2016

Polohopis:	Typy zásahů:	
zástavba	sondy	výkopy
cesta	odkryvy	
ostatní plochy	liniové výkopy	

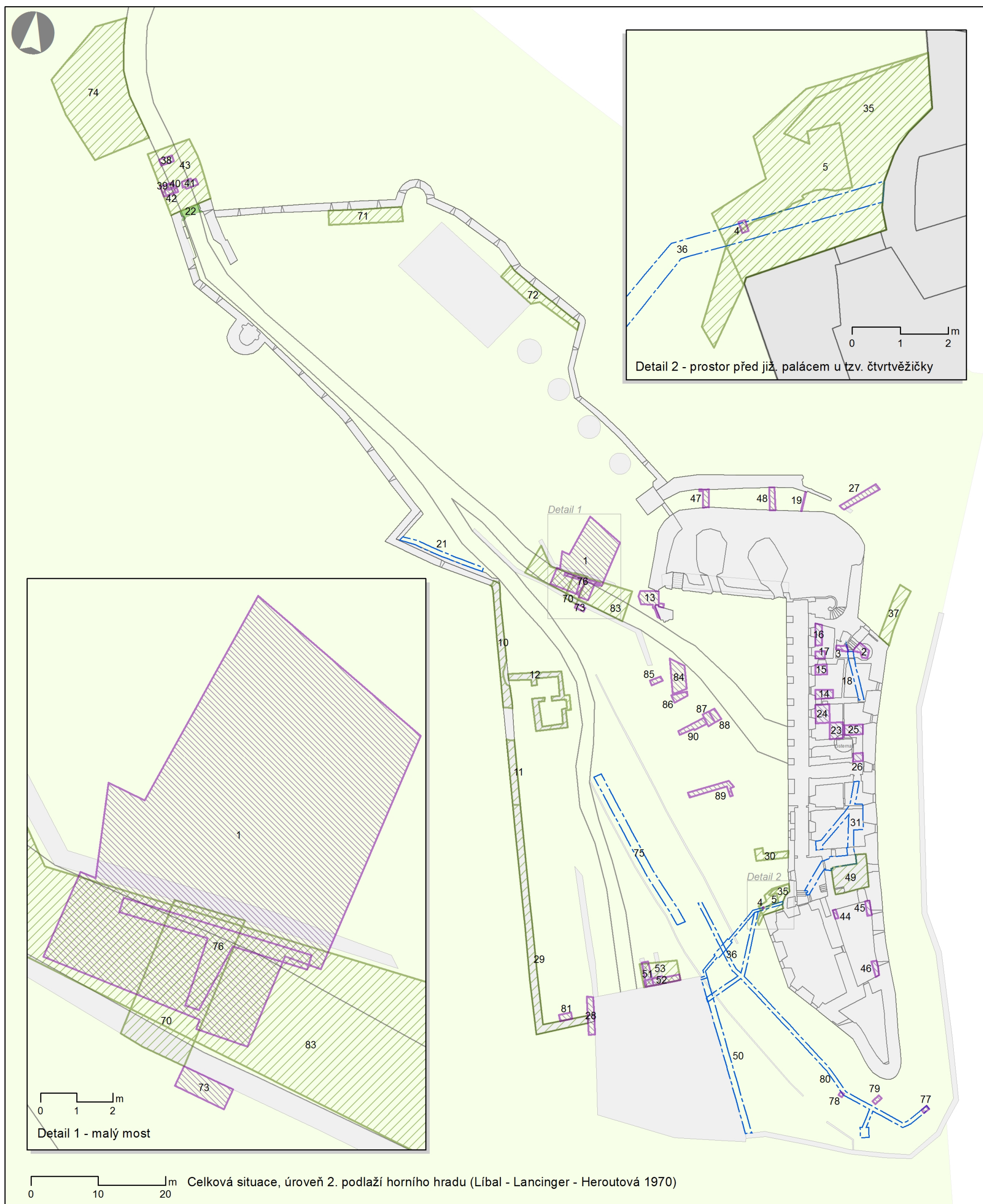
Soupis všech zásahů viz Příloha 1.

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVNÍSTĚ
V PLZNI

Ž. Sedláková
říjen 2016

Plán 3

ARCHEOLOGICKÝ ATLAS SH VELHARTICE

Prostorová identifikace archeologických výzkumů a dalších terénních zásahů v areálu hradu v letech 1980 – 2016

Polohopis:		Typy zásahů:	
	zástavba		sondy
	cesta		odkryvy
	ostatní plochy		liniové výkopy
			výkopy

Soupis všech zásahů viz Příloha 1.

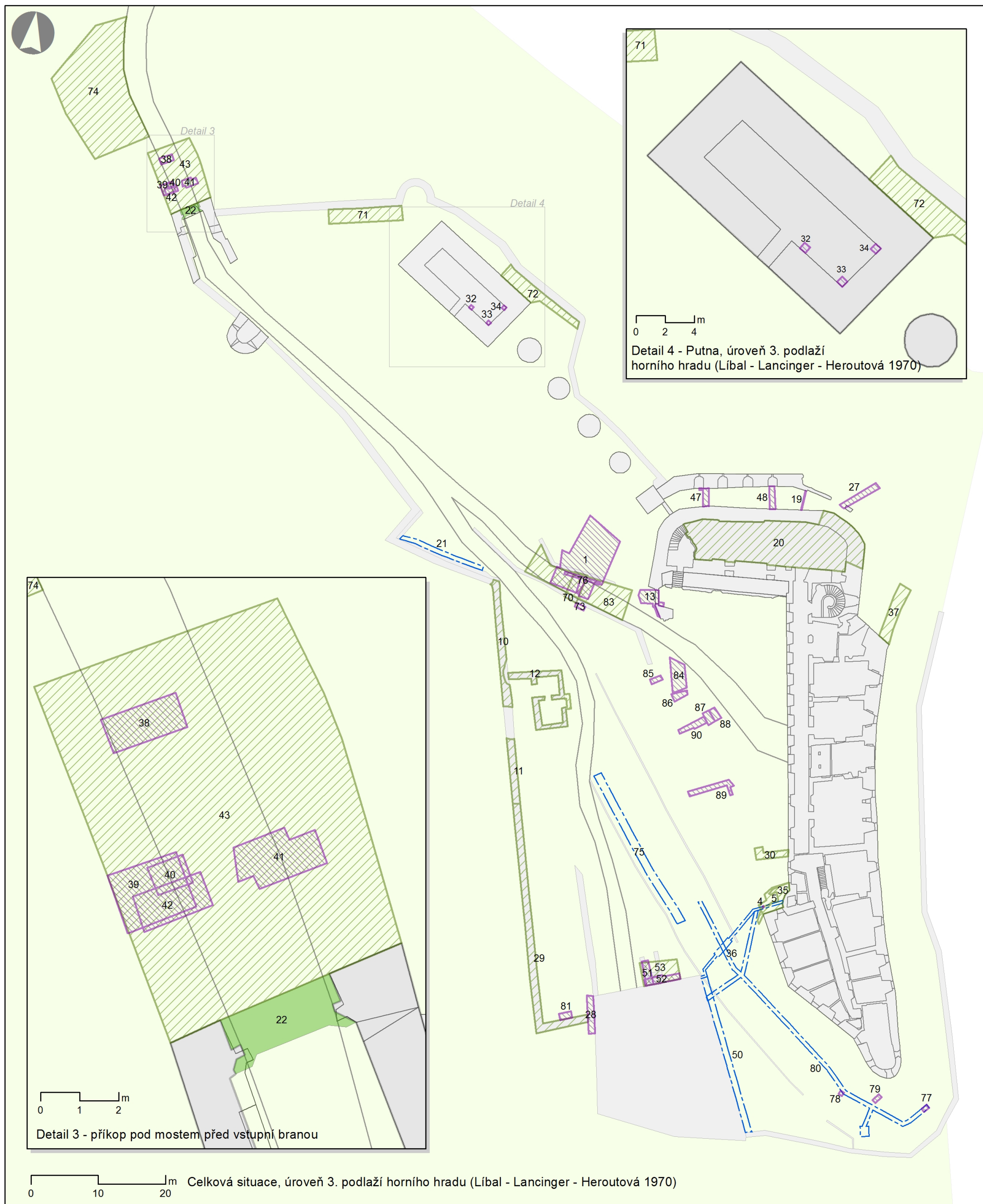

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVNÍSTĚ
V PLZNI

Ž. Sedláková
říjen 2016

Plán 4

ARCHEOLOGICKÝ ATLAS SH VELHARTICE

Prostorová identifikace archeologických výzkumů a dalších terénních zásahů v areálu hradu v letech 1980 – 2016

Polohopis:	Typy zásahů:	
zástavba	sondy	výkopy
cesta	odkryvy	
ostatní plochy	liniové výkopy	

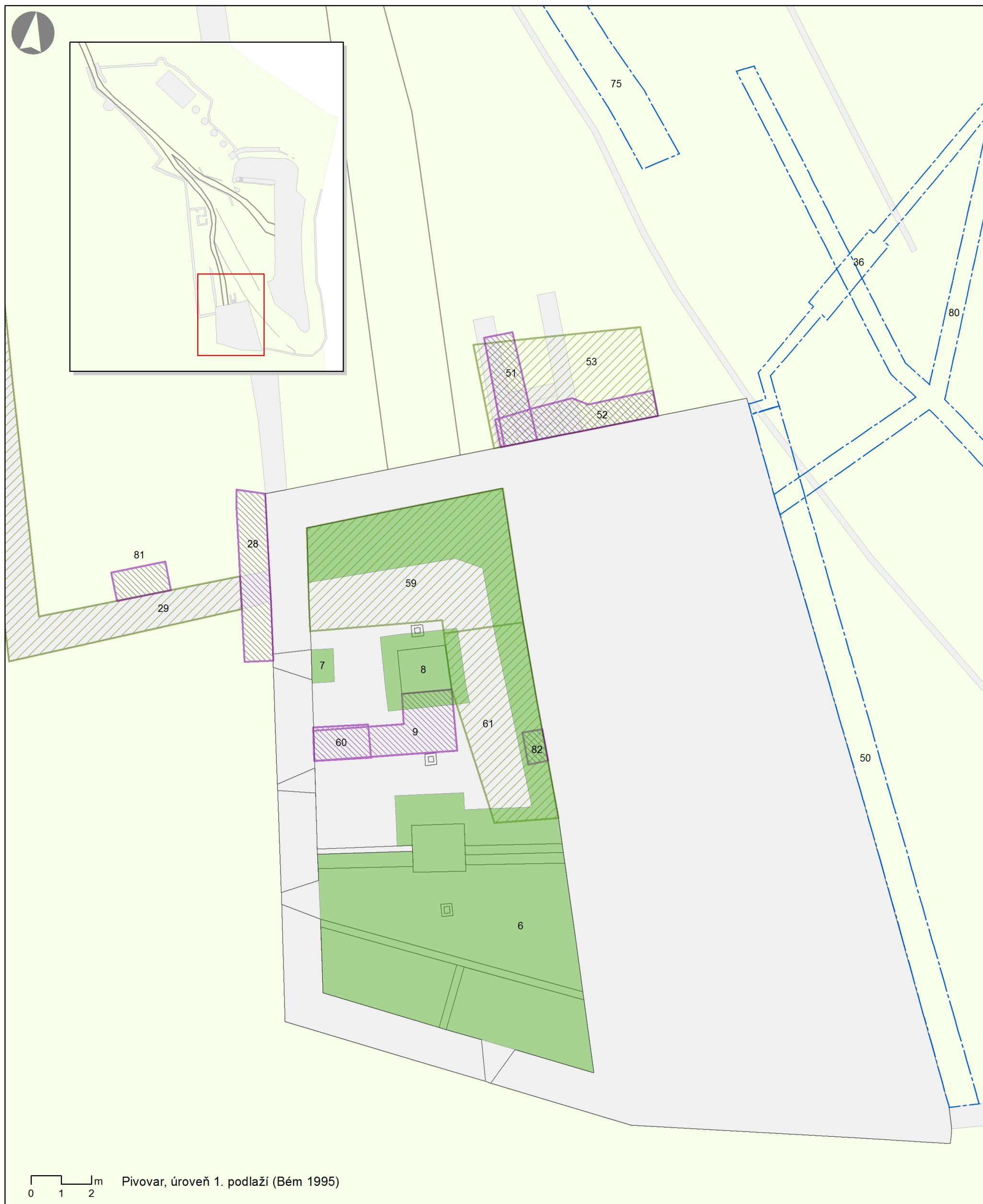
Soupis všech zásahů viz Příloha 1.

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
V PLZNI

Ž. Sedláková
říjen 2016

Plán 5

ARCHEOLOGICKÝ ATLAS SH VELHARTICE

Prostorová identifikace archeologických výzkumů a dalších terénních zásahů v areálu hradu v letech 1980 – 2016

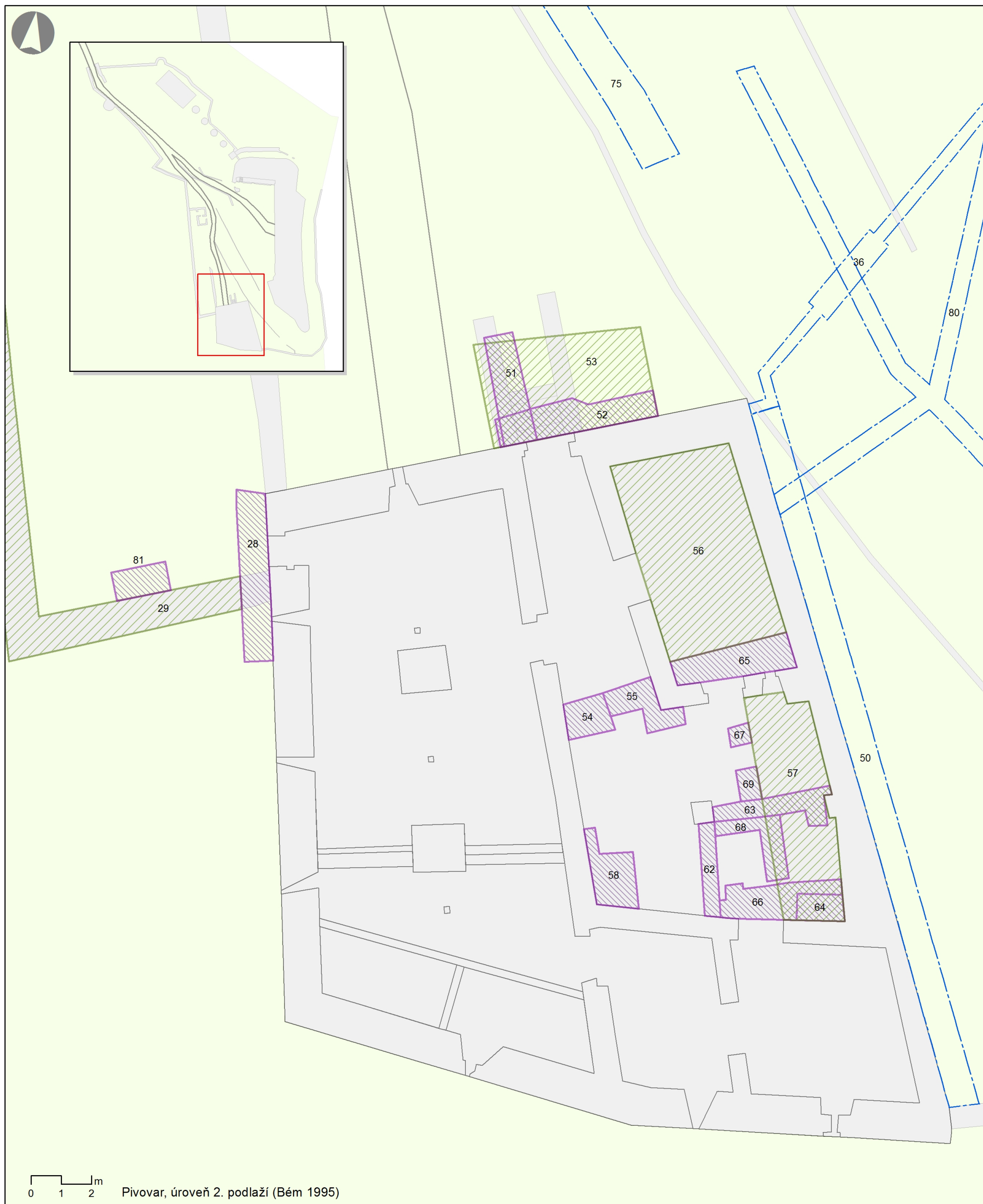
Polohopis:		Typy zásahů:	
	zástavba		sondy
	cesta		odkryvy
	ostatní plochy		liniové výkopy
			výkopy
Soupis všech zásahů viz Příloha 1.			

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
V PLZNI

Ž. Sedláková
srpen 2016

Plán 6

ARCHEOLOGICKÝ ATLAS SH VELHARTICE

Prostorová identifikace archeologických výzkumů a dalších terénních zásahů v areálu hradu v letech 1980 – 2016

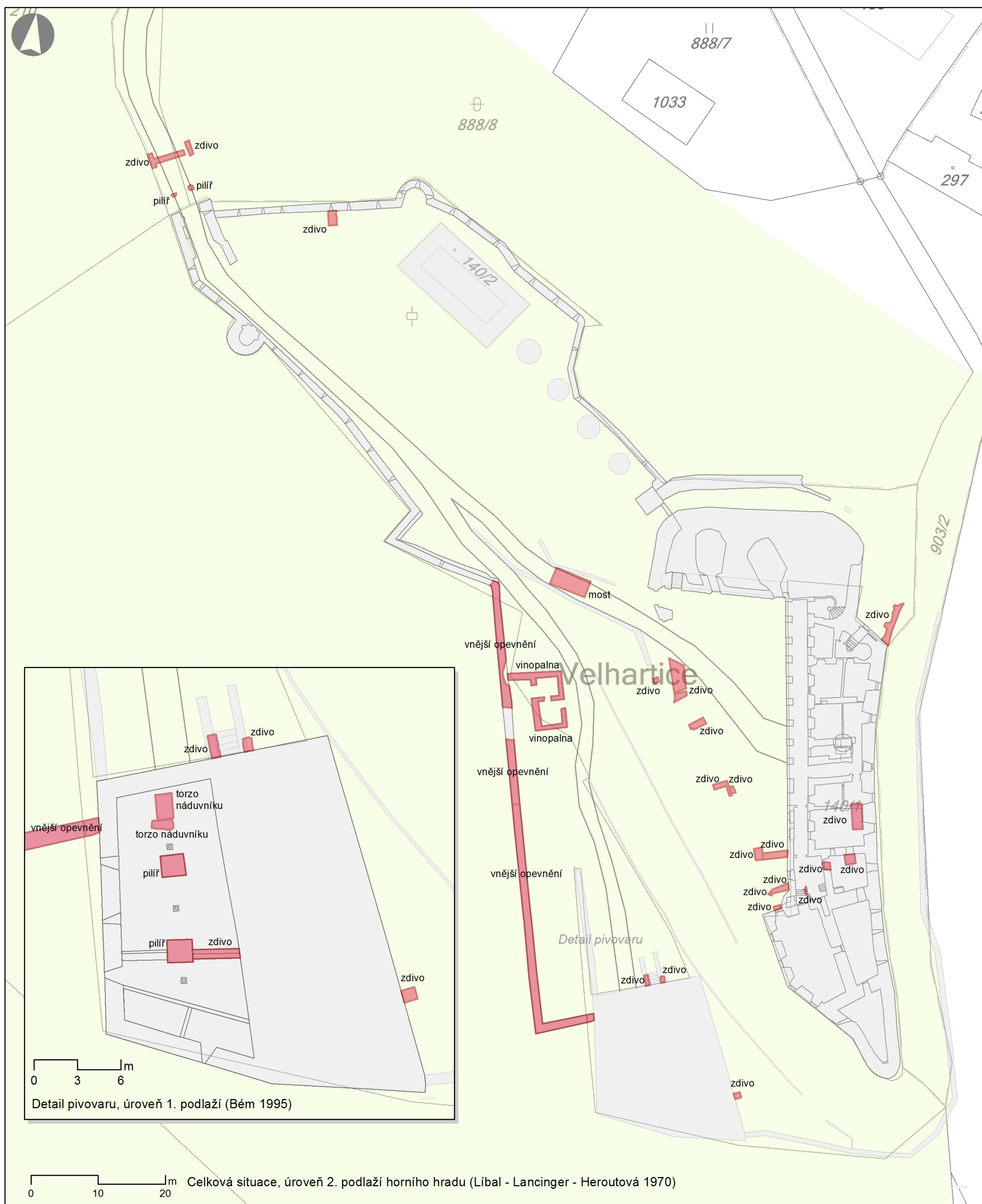
Polohopis:		Typy zásahů:	
	zástavba		sondy
	výkopy		odkryvy
	cesta		liniové výkopy
	ostatní plochy	Soupis všech zásahů viz Příloha 1.	

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
V LOKTI

Ž. Sedláková
srpen 2016

Plán 7

ARCHEOLOGICKÝ ATLAS SH VELHARTICE

Prostorová identifikace archeologických výzkumů a dalších terénních zásahů v areálu hradu v letech 1980 – 2016

Polohopis:	Archeologické nálezy:
zástavba	nemovitý nález
cesta	
ostatní plochy	

Soupis všech nemovitých nálezů s čísly akcí a zásahů viz Příloha 2.

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
V PLZNI

Ž. Sedláková
říjen 2016

Plán 8

číslo zásahu	číslo AKCE	typ	Rok zahájení zásahu	Rok ukončení zásahu	přir. č. akce v DEMUS	staré označení	část areálu	blížeší lokalizace	nálezce/vedoucí výzkumu	instituce	zdroj lokalizace a digitalizace	zdrojový plán	přesnost lokalizace	dokumentace
1	I	sonda	1980	1981	ZČM/84-3		dolní hrad	malý most	Hus M.	KSSPPPO	georeferenc. plán	Libal D. - Lancinger L. – 1970: Hrad Velhartice. Stavebně historický průzkum. SÚRPMO Praha.	známé rozměry i poloha	Hus M., 1984, s. 47-49
2	II	sonda	1980	1980		A	horní hrad	Huertovo křídlo, int., 2. podlaží (1.NP)	Hus M.	KSSPPPO	literatura		známé rozměry i poloha	Hanzlíková H. - Hus M. 1981, s. 102
3	II	sonda	1980	1980		B	horní hrad	Huertovo křídlo, int., 2. podlaží (1.NP)	Hus M.	KSSPPPO	literatura		známé rozměry i poloha	Hanzlíková H. - Hus M. 1981, s. 102
4	III	sonda	1984	1985	NPÚ/2/2011		ostatní plochy	J palác - u tzv. čtvrtvěžičky	Krušínová L.	KSSPPPO	zaměření	Velhartice - hrad, detail základů v okolí věžičky. Geindustria Střibro 1987.	známé rozměry i poloha	Krušínová L. 1987, s. 220, zaměření
5	III	odkryv	1984	1985	NPÚ/2/2011		ostatní plochy	J palác - u tzv. čtvrtvěžičky	Krušínová L.	KSSPPPO	zaměření	Velhartice - hrad, detail základů v okolí věžičky. Geindustria Střibro 1987.	známé rozměry i poloha	Krušínová L. 1987, s. 220, zaměření
6	IV	výkop	1985	1985			dolní hrad	pivovar, interiéř (1. podlaží)			fotografie		orientační, odhad	foto
7	IV	výkop	1985	1985			dolní hrad	pivovar, interiéř (1. podlaží)			fotografie		orientační, odhad	foto
8	IV	výkop	1985	1985			dolní hrad	pivovar, interiéř (1. podlaží)			fotografie		orientační, odhad	foto
9	V	sonda	1988	1988	NPÚ/7/2011	I/1988	dolní hrad	pivovar, interiéř (1. podlaží)	Kamenická E.	KSSPPPO	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdory, profil, foto
10	VI	odkryv	1989	1989			vnější opevnění	JZ hradba	Kamenická E.	KSSPPPO	nz, literatura		známé rozměry i poloha	půdorys, foto
11	VI	odkryv	1989	1989			vnější opevnění	JZ hradba	Kamenická E.	KSSPPPO	nz, literatura		známé rozměry i poloha	půdorys, foto
12	VII	odkryv	1989	1990	NPÚ/50/2011		dolní hrad	vinopalna	Kamenická E.	KSSPPPO	nz, literatura		známé rozměry i poloha	půdorys
13	VIII	sonda	1989	1989	NPÚ/6/2011		ostatní plochy	brána mezi horním a dolním hradem	Kamenická E.	KSSPPPO	fotografie		orientační, odhad	foto
14	IX	sonda	1993	1993	NPÚ/11,12/2011	la/93	horní hrad	Huertovo křídlo, int., 2. podlaží	Kamenická E.	PÚ Plzeň	stručná nz		známé rozměry i poloha	Kamenická E. 1997, půdorys, profil, fota
15	IX	sonda	1993	1993	ZČM/4/2001	I/93	horní hrad	Huertovo křídlo, int., 2. podlaží	Nováček K.	ZČM	stručná nz		známé rozměry i poloha	Nováček K. 1993, půdorys, profil, fota
16	IX	sonda	1993	1993	NPÚ/11,12/2011	II/93	horní hrad	Huertovo křídlo, int., 2. podlaží	Kamenická E.	PÚ Plzeň	stručná nz		známé rozměry i poloha	Kamenická E. 1997, půdorys, profil, fota
17	IX	sonda	1993	1993	NPÚ/11,12/2011	III/93	horní hrad	Huertovo křídlo, int., 2. podlaží	Kamenická E.	PÚ Plzeň	stručná nz		známé rozměry i poloha	Kamenická E. 1997, půdorys, profil, fota
18	IX	lin. výkop	1993	1993	ZČM/4/2001	průk. kan.	horní hrad	Huertovo křídlo, int., 2. podlaží	Nováček K.	ZČM	stručná nz		známé rozměry i poloha	Nováček K. 1993, půdorys, profil, fota
19	X	sonda	1994	1994	NPÚ/13/2011	I/94	vnější opevnění	parkán Rajskeho paláce	Kamenická E.	PÚ Plzeň	nálezová zpráva		známé rozměry i poloha	Waldmannová M. 2010
20	XI	odkryv	1994	1994	NPÚ/13/2011		horní hrad	Rajský palác, 3. podlaží	Kamenická E.	PÚ Plzeň	fotografie		orientační, odhad	fotografie
21	XII	lin. výkop	1994	1994	NPÚ/10/2011		vnější opevnění	J hradba	Kamenická E.	PÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		orientační, odhad	profil, foto
22	XIII	výkop	1994	1994			vnější opevnění	vstupní brána			fotografie		orientační, odhad	fotografie
23	XIV	sonda	1994	1994	ZČM/4/2001	I/94/A	horní hrad	Huertovo křídlo, int., 2. podlaží	Nováček K.	ZČM	stručná nz		známé rozměry i poloha	Nováček K. 1994
24	XIV	sonda	1994	1994	ZČM/4/2001	I/94/B	horní hrad	Huertovo křídlo, int., 2. podlaží	Nováček K.	ZČM	stručná nz		známé rozměry i poloha	Nováček K. 1994
25	XIV	sonda	1994	1994	ZČM/4/2001	II/94	horní hrad	Huertovo křídlo, int., 2. podlaží	Nováček K.	ZČM	stručná nz		známé rozměry i poloha	Nováček K. 1994
26	XV	sonda	1995	1995	ZČM/4/2001	I/95	horní hrad	Huertovo křídlo, int., 2. podlaží	Nováček K.	ZČM	stručná nz		známé rozměry i poloha	Nováček K. 1998
27	XVI	sonda	1996	1996		I/96	vnější opevnění	parkán Rajskeho paláce	Široký R.	ZČM	stručná nz		známé rozměry i poloha	plán v Nováček K. 2004
28	XVI	sonda	1996	1996	ZČM	II/96	vnější opevnění	J hradba, u pivovaru	Široký R.	ZČM	stručná nz		známé rozměry i poloha	plán v Nováček K. 2004
29	XVI	odkryv	1996	1996			vnější opevnění	JZ hradba	Široký R.	ZČM	zaměření		známé rozměry i poloha	foto
30	XVII	odkryv	1997	1997			ostatní plochy	před J částí průč. Huertova křídla	Nováček K.	ZČM	stručná nz		známé rozměry i poloha	Nováček k. 1998
31	XVIII	lin. výkop	1998	1998			horní hrad	Huertovo křídlo a J palác, int., 2. podlaží	Nováček K.	ZČM	stručná nz		známé rozměry i poloha	Nováček K. 1998
32	XIX	sonda	1999	1999			horní hrad	Putna	Nováček K.	ZČM	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	Nováček K. 2004
33	XIX	sonda	1999	1999			horní hrad	Putna	Nováček K.	ZČM	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	Nováček K. 2004
34	XIX	sonda	1999	1999			horní hrad	Putna	Nováček K.	ZČM	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	Nováček K. 2004
35	XX	odkryv	2000	2000			ostatní plochy	u J paláce - u tzv. čtvrtvěžičky	Nováček K.	ZČM	stručná nz		známé rozměry i poloha	Nováček K. 2004
36	XX	lin. výkop	2000	2000	NPÚ/44/2011		ostatní plochy	kanalizace mezi tzv. čtvrtvěžičkou a pivovarem	Nováček K.	ZČM	stručná nz		známé rozměry i poloha	Nováček K. 2004
37	XXI	odkryv	2001	2002	NPÚ/46/2011		ostatní plochy	SZ nároží Huertova křídla	Nováček K.	ZČM	stručná nz		známé rozměry i poloha	Nováček K., 2004
38	XXII	sonda	2002	2002	NPÚ/1/2011	sonda I	vnější opevnění	přikop pod mostem před vstupní branou	Sokol P.	SPÚ Plzeň	nálezová zpráva		známé rozměry i poloha	Sokol P. 2002
39	XXII	sonda	2002	2002	NPÚ/1/2011	sonda II	vnější opevnění	přikop pod mostem před vstupní branou	Sokol P.	SPÚ Plzeň	nálezová zpráva		známé rozměry i poloha	Sokol P. 2002
40	XXII	sonda	2002	2002	NPÚ/1/2011	sonda III	vnější opevnění	přikop pod mostem před vstupní branou	Sokol P.	SPÚ Plzeň	nálezová zpráva		známé rozměry i poloha	Sokol P. 2002
41	XXII	sonda	2002	2002	NPÚ/1/2011	sonda IV	vnější opevnění	přikop pod mostem před vstupní branou	Sokol P.	SPÚ Plzeň	nálezová zpráva		známé rozměry i poloha	Sokol P. 2002
42	XXII	sonda	2002	2002	NPÚ/1/2011	sonda V	vnější opevnění	přikop pod mostem před vstupní branou	Sokol P.	SPÚ Plzeň	nálezová zpráva		známé rozměry i poloha	Sokol P. 2002
43	XXII	odkryv	2002	2002	NPÚ/45,47/2011		vnější opevnění	přikop pod mostem před vstupní branou	Sokol P.	SPÚ Plzeň	zaměření	Velhartice - hrad, situace a výškopis 1:200. Geindustria Střibro 1982.	známé rozměry i poloha	foto
44	XXIII	sonda	2005	2005	NPÚ/15/2011	SI/05	horní hrad	Jižní palác, int., 2. podlaží	Kamenická E.	NPÚ Plzeň	stručná nz		známé rozměry i poloha	Kamenická E. 2005a
45	XXIII	sonda	2005	2005	NPÚ/15/2011	SI/05	horní hrad	Jižní palác, int., 2. podlaží	Kamenická E.	NPÚ Plzeň	stručná nz		známé rozměry i poloha	Kamenická E. 2005a
46	XXIII	sonda	2005	2005	NPÚ/15/2011	SIII/05	horní hrad	Jižní palác, int., 2. podlaží	Kamenická E.	NPÚ Plzeň	stručná nz		známé rozměry i poloha	Kamenická E. 2005a
47	XXIV	sonda	2005	2005	NPÚ/14,49/2011	I/05	vnější opevnění	parkán Rajskeho paláce	Kamenická E.	NPÚ Plzeň	stručná nz		známé rozměry i poloha	Kamenická E. 2005b, Waldmannová M. 2010
48	XXIV	sonda	2005	2005	NPÚ/14,49/2011	II/05	vnější opevnění	parkán Rajskeho paláce	Kamenická E.	NPÚ Plzeň	stručná nz		známé rozměry i poloha	Kamenická E. 2005b, Waldmannová M. 2010
49	XXV	odkryv	2006	2006			horní hrad	J palác, int., kuchyně, 2. podlaží	Foster L.	NPÚ Plzeň	literatura		známé rozměry i poloha	Anderle J. 2008
50	XXVI	lin. výkop	2006	2006	NPÚ/8/2010		ostatní plochy	pivovar (odvodnění V stěny)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, fota
51	XXVII	sonda	2008	2008	NPÚ/9/2010	SI/08	ostatní plochy	pivovar (odkrytý vstupní šíje)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, fota
52	XXVII	sonda	2008	2008	NPÚ/9/2010	SII/08	ostatní plochy	pivovar (odkrytý vstupní šíje)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, fota
53	XXVII	odkryv	2008	2008	NPÚ/9/2010		ostatní plochy	pivovar (odkrytý vstupní šíje)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, fota
54	XXVIII	sonda	2009	2009	NPÚ/10/2010	SIII/09	dolní hrad	pivovar (interiéř, 2. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, fota
55	XXVIII	sonda	2009	2009	NPÚ/10/2010	SIV/09	dolní hrad	pivovar (interiéř, 2. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, fota
56	XXVIII	odkryv	2009	2009	NPÚ/10/2010	SV/09	dolní hrad	pivovar (interiéř, 2. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, fota
57	XXVIII	odkryv	2009	2009	NPÚ/10/2010	SVI09	dolní hrad	pivovar (interiéř, 2. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, fota
58	XXVIII	sonda	2009	2009	NPÚ/10/2010	SVII/09	dolní hrad	pivovar (interiéř, 2. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, fota
59	XXVIII	odkryv	2009	2009	NPÚ/10/2010	SVIII/09	dolní hrad	pivovar (interiéř, 1. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, fota
60	XXVIII	sonda	2009	2009	NPÚ/10/2010	SIX/09	dolní hrad	pivovar (interiéř, 1. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, fota
61	XXVIII	odkryv	2009	2009	NPÚ/10/2010	SX/09	dolní hrad	pivovar (interiéř, 1. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, fota
62	XXVIII	sonda	2009	2009	NPÚ/10/2010	SXI/09	dolní hrad	pivovar (interiéř, 2. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, fota

číslo zásahu	číslo AKCE	typ	Rok zahájení zásahu	Rok ukončení zásahu	přir. č. akce v DEMUS	staré označení	část areálu	blíže lokalizace	nálezce/vedoucí výzkumu	instituce	zdroj lokalizace a digitalizace	zdrojový plán	přesnost lokalizace	dokumentace
63	XXVIII	sonda	2009	2009	NPÚ/10/2010	SXII/09	dolní hrad	pivovar (interiér, 2. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, foto
64	XXVIII	sonda	2009	2009	NPÚ/10/2010	SXIII/09	dolní hrad	pivovar (interiér, 2. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, foto
65	XXVIII	sonda	2009	2009	NPÚ/10/2010	SXIV/09	dolní hrad	pivovar (interiér, 2. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, foto
66	XXVIII	sonda	2009	2009	NPÚ/10/2010	SXV/09	dolní hrad	pivovar (interiér, 2. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, foto
67	XXVIII	sonda	2009	2009	NPÚ/10/2010	SXVI/09	dolní hrad	pivovar (interiér, 2. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, foto
68	XXVIII	sonda	2009	2009	NPÚ/10/2010	SXVII/09	dolní hrad	pivovar (interiér, 2. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, foto
69	XXVIII	sonda	2009	2009	NPÚ/10/2010	SXVIII/09	dolní hrad	pivovar (interiér, 2. podlaží)	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, foto
70	XXIX	odkryv	2009	2009	NPÚ/12/2010		ostatní plochy	malý most	Foster L.	NPÚ Plzeň	georeferenc. plán	Libal D. - Lancinger L. – 1970: Hrad Velhartice. Stavebně historický průzkum. SÚRPMO Praha.	známé rozměry i poloha	terénní náčrt, foto
71	XXX	odkryv	2009	2009			ostatní plochy	prostor mezi Putnou a vstupní branou	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - schema		známé rozměry i poloha	foto, půdorys
72	XXX	odkryv	2009	2009	NPÚ/11/2010		ostatní plochy	prostor mezi Putnou a S hradbou	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	foto, profily, půdorys
73	XXXI	sonda	2010	2010	NPÚ/16/2011		ostatní plochy	malý most	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profil, foto
74	XXXII	odkryv	2012	2012	NPÚ/1/2014		předhradí	mezi kapličkou a vstup. mostkem, dnes parkoviště	Foster L.	NPÚ Plzeň	ortofotomapa		orientační, odhad	fota
75	XXXIII	lin. výkop	2013	2013	NPÚ/2/2014		ostatní plochy	nad tarasní zdí u pivovaru	Foster L.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - schema		známé rozměry i poloha	fota
76	XXXIV	sonda	2014	2014	NPÚ/3/2014	SI/14	ostatní plochy	malý most	Waldmannová M.	NPÚ Plzeň	zaměření		známé rozměry i poloha	půdorys, profily, foto
77	XXXV	sonda	2014	2014			ostatní plochy	prostor mezi J palácem a pivovarem	Waldmannová M.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - zakres na mm		známé rozměry i poloha	půdorys, profily, foto
78	XXXV	sonda	2014	2014			ostatní plochy	prostor mezi J palácem a pivovarem	Waldmannová M.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - schema		známé rozměry i poloha	půdorys, profily, foto
79	XXXV	sonda	2014	2014			ostatní plochy	prostor mezi J palácem a pivovarem	Waldmannová M.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - schema		známé rozměry i poloha	půdorys, profily, foto
80	XXXV	lin. výkop	2014	2014			ostatní plochy	prostor mezi J palácem a pivovarem	Waldmannová M.	NPÚ Plzeň	ter. dok. - schema		známé rozměry i poloha	půdorys, profily, foto
81	V	sonda	1988	1988	NPÚ/7/2011	S3/88	ostatní plochy	J hradba, u pivovaru	Kamenická E.	KSSPPOP	popisy sáčků s nálezy		orientační, odhad	
82	XXXVI	sonda	1992	1992	NPÚ/9/2011	S3/92	pivovar	pivovar, interiér (1. podlaží)	Kamenická E.	PÚ Plzeň	popisy sáčků s nálezy		orientační, odhad	
83	XXXIV	odkryv	2016	2016			ostatní plochy	malý most	Waldmannová M.	NPÚ Plzeň	zaměření		známé rozměry i poloha	zaměření, foto

typ	druh nemovitého nálezu	číslo AKCE	číslo zásahu	část areálu	bližší lokalizace	nález/ předpoklad	zdroj lokalizace a digitalizace	zdrojový plán
nález	most	I	1	ostatní plochy	malý most	nález	georeferencovaný plán	Líbal D. - Lancinger L. - Heroutová M. 1970
nález	pilíř	IV	6	dolní hrad	pivovar, interiér (1. podlaží)	nález	zaměření	Bém J. 1995
nález	zdivo	IV	6	dolní hrad	pivovar, interiér (1. podlaží)	nález	zaměření	Bém J. 1995
nález	pilíř	IV	8	dolní hrad	pivovar, interiér (1. podlaží)	nález	zaměření	Bém J. 1995
nález	vnější opevnění	VI	10	vnější opevnění	JZ hradba	nález	zaměření	
nález	vnější opevnění	VI	11	vnější opevnění	JZ hradba	nález	zaměření	
nález	vinopalna	VII	12	dolní hrad	vinopalna	nález	zaměření	
nález	vinopalna	VII	12	dolní hrad	vinopalna	nález	zaměření	
nález	vnější opevnění	XVI	28	vnější opevnění	JZ hradba	nález	zaměření	
nález	vnější opevnění	XVI	29	vnější opevnění	JZ hradba	nález	zaměření	
nález	zdivo	XVII	30	ostatní plochy	před J částí průč. Huertova křídla	nález	stručná nz	
nález	zdivo	XVII	30	ostatní plochy	před J částí průč. Huertova křídla	nález	stručná nz	
nález	zdivo	XVIII	31	horní hrad	Huertovo křídlo a J palác, int., 2. podlaží	nález	stručná nz	
nález	zdivo	XVIII	31	horní hrad	Huertovo křídlo a J palác, int., 2. podlaží	nález	stručná nz	
nález	zdivo	XVIII	31	horní hrad	Huertovo křídlo a J palác, int., 2. podlaží	nález	stručná nz	
nález	zdivo	XVIII	31	horní hrad	Huertovo křídlo a J palác, int., 2. podlaží	nález	stručná nz	
nález	zdivo	XX	35	ostatní plochy	u J paláce - u tzv. čtvrtvěžičky	nález	stručná nz	
nález	zdivo	XX	35	ostatní plochy	u J paláce - u tzv. čtvrtvěžičky	nález	stručná nz	
nález	zdivo	XX	35	ostatní plochy	u J paláce - u tzv. čtvrtvěžičky	nález	stručná nz	
nález	zdivo	XXI	37	ostatní plochy	SZ nároží Huertova křídla	nález	stručná nz	
nález	zdivo	XXII	43	vnější opevnění	příkop pod mostem před vstupní branou	nález	nz	
nález	zdivo	XXII	43	vnější opevnění	příkop pod mostem před vstupní branou	nález	nz	
nález	pilíř	XXII	43	vnější opevnění	příkop pod mostem před vstupní branou	nález	nz	
nález	pilíř	XXII	43	vnější opevnění	příkop pod mostem před vstupní branou	nález	nz	
nález	zdivo	XXVI	50	ostatní plochy	pivovar (V stěna)	nález	ter. dok. - zakres na mm	
nález	zdivo	XXVII	51	ostatní plochy	pivovar (vstupní šije)	nález	ter. dok. - zakres na mm	
nález	zdivo	XXVII	52	ostatní plochy	pivovar (vstupní šije)	nález	ter. dok. - zakres na mm	
nález	torzo náduvníku	XXVIII	59	dolní hrad	pivovar (interiér, 1. podlaží)	nález	ter. dok. - zakres na mm	
nález	torzo náduvníku	XXVIII	59	dolní hrad	pivovar (interiér, 1. podlaží)	nález	ter. dok. - zakres na mm	
nález	zdivo	XXX	71	ostatní plochy	prostor mezi Putnou a vstupní branou	nález	ter. dok. - schema	
nález	zdivo	XXXVII	84	ostatní plochy	svah pod horním nádvořím	nález	zaměření	
nález	zdivo	XXXVII	85	ostatní plochy	svah pod horním nádvořím	nález	zaměření	
nález	zdivo	XXXVII	86	ostatní plochy	svah pod horním nádvořím	nález	zaměření	
nález	zdivo	XXXVII	87	ostatní plochy	svah pod horním nádvořím	nález	zaměření	
nález	zdivo	XXXVII	89	ostatní plochy	svah pod horním nádvořím	nález	zaměření	
nález	zdivo	XXXVII	90	ostatní plochy	svah pod horním nádvořím	nález	zaměření	